

Otrdiena ● 2017. gada 5. decembris

CENA tirdzniecībā 0,65EUR

Skolai - 105!

4.

Īsziņas

Iespēja saņemt pabalstu

Balvu novada pašvaldības Sociālais dienests informē, ka iesniegumus par sociālās palīdzības pabalstiem (izņemot ārkārtas gadījumos - apbedīšanas pabalsts un stihišķa nelaime) no iedzīvotājiem pieņems līdz šī gada 18. decembrim ieskaitot.

Vecākiem/aizbildņiem līdz šī gada beigām ir jāuzraksta iesniegums bērnu ēdināšanai pirmsskolas izglītības iestādēs un mācību iestādēs: daudzbērnu ģimenē bērniem, bērniem ar invaliditāti, bērniem bārejiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem par kārtējo mācību pasugadu.

Klientu pieņemšanas laiks Balvu pilsētā ir pirmadienās, trešdienās un piektadienās no plkst. 8.30 līdz 17.00, pagastu teritorijās - saskaņā ar sociālo darbinieku klientu pieņemšanas laikiem.

Jau sesto reizi čempions

2017.gada motokrosa sezonas laureātu svinīgajā apbalvošanas ceremonijā Ādažos balvenieti Lauri Eizānu jau sesto reizi nominēja par Latvijas čempionu, šoreiz QJuniori klasē.

Starptautiska operācija arī Balvos

Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Muitas policijas pārvaldes un Eiropas Savienības Tiesu sadarbības vienības (Eurojust) koordinētajā tiesiskajā sadarbības pasākumā novembra beigās Latvijā un Nīderlandē vienlaikus veikto procesuālo darbību rezultātā par cigarešu kontrabandu aizturēti divi Latvijas Republikas pilsoņi. VID Sabiedrisko attiecību daļa "Vaduguni" informē, ka kopīgās procesuālās darbibas īstenotas, pamatojoties uz Vācijā uzsāktu kriminālprocesu. Sadarbojoties Muitas policijas pārvaldes un Hamburgas Muitas izmeklēšanas biroja amatpersonām, Latvijā veiktas septīnas kratišanas, tostarp Balvos, un to laikā izņemti dažādi dokumenti un citi ar Vācijā izmeklējamu noziedzīgu nodarījumu saistīti priekšmeti.

Nākamajā
adugūnī

● Valsts policijas gadadiena
Intervija ar jauno darbinieci

● Priecājas par labo un
neskatās kritisko
Lielā dzīves jubileja

Mēs esam!

Pirmā advente Balvos. Pilsētas centrālās egles atklāšanā piedalījās pasaku un multfilmu varoņi pavēstot, ka arī šogad neizpaliks brīnumi. Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs, uzrunājot klātesošos, vēlēja sajust ģimeniskās vērtības un mīlestību. "Šis laiks kopības sajūtai ir īpaši svarīgs," viņš uzsvēra.

Edgars Gabranovs

Pēdējā laikā, ejot pa Balviem, šķiet, pilsētnieku paliek arvien mazāk un mazāk. Lai arī to, ka mūs patiesi klūst mazāk, apliecinā statistikas dati, Pirmā advente pārsteidza ar kupli apmeklēto Balvu pilsētas centrālās egles svinīgo atklāšanas pasākumu. "Mēs esam, mēs varam!" secināja gan balvenieši, gan pilsētas viesi.

Gadu un četrus mēnešus jaunā Dominika mamma Jeļena Utāne lepojās, ka kopā ar dēliņu pilsētas galvenās egles gaismiņu iedegšanā piedalās jau otro gadu: "Tiesa, pērn vēl bijām ratiņos. Kā lai nenāk, jo, kopā esot, svētku noskaņojums dubultojas, pat trīskāršojas. Ziemassvētkus svinēsim ģimenes lokā un ceram, ka jaunais gads nesīs pozitīvas vēsmas gan valsts, gan cilvēku dzīvēs." Līdzīgās domās bija Dominika vectēvs Sergejs Klītnijs, kurš balveniešiem vēlēja nepagurt ikdienas rutīnā.

Balvu Kultūras un atpūtas centra direktore Anita Strapčāne jautāja, vai arī pieaugušie gaida Ziemassvētkus, atbildīgi pazinoja: "Šaubu nav!" Viņa sprieda, ka līdz Jaungadam visi pārvēršamies par bērniem.

"Kas jāizdara līdz Ziemassvētkiem? Jau ar Pirmo adventi jānoskaņo savi prāti, ka jābūt labestīgiem, laipniem, mīliem un dāsniem. Tāpat jāskatās uz visu ar gaišumu un jāpriečājas par to, kas tev ir iedots šodien un ko tu redzi sev apkārt. Bišķiņ apstājies, ieraugi, piemēram, spožo "Pilādzīti" lampiņās, uzrakstu 'Balvi', skaisto eglīti centrā un vizuļus, kas ir pilsētā. Apstājies, aizdomājies, jo šis ir brīnumu laiks. Ja tu pats tiem neticēsi, tie neatnāks. Ticiet, kļūsim mazliet bēriņšķigāki!" aicina Anita.

Ziemassvētkus ar nepacietību gaida arī Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs. Viņš atklāja paša svētku sagaidīšanas recepti, proti, jāsamīlo savi tuvākie. "Jāatskatās arī uz šajā gadā padarīto un jāizvirza jauni mērķi nākotnei," viņš piebilda. Lūgts atklāt, kādus mērķus izvirzis pats, A.Pušpurs paskaidroja, ka nevajadzētu izvirzīt neizpildāmus mērķus. "Nākamgad biežāk trenēšos," vienu no saviem mērķiem atklāja novada vadītājs. Savukārt balvenieši Aija un Aivars Mežali neslēpa, ka gaida dāvanas. Spriežot par gada nogali, viņi atzina, ka jāpaspēj izdarīt neizdarītās lietas. Vai tādu vēl daudz? "Ir jau ir mazliet," noteica Aivars. "Galvenais ir centība, noskaņojums un vēlme to darīt," piebilda Aija.

Kā Vientuļos
muitas posteni
būvēja.

5. lpp.

Ātra un
garda
maltite
japānu
stilā.

11. lpp.

Līdz LATVIJAS
simtgadei
347 dienas!

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Katru reizi dzirdot, ka vidējā alga Latvijā sasniegusi 927 eiro mēnesī, atceros internetā izplatītajā videoklipā dzirdēto, kurā deputāts Saeimas sēdē nolasa Dagdas iedzīvotāja vēstijumu par šo tēmu. Ja kāds to vēl nav redzējis vai dzirdējis, gribu mazliet nocietēt vēstule rakstīto: "Ja viens no simts iedzīvotājiem saņem 12 tūkstošus mēnesī, bet pārējie deviņdesmit deviņi - 160 eiro mēnesī, tad vidēji viņi visi saņem 278,40 euro. Prastāk sakot, ja Andrim ir 10 āboli, bet Jānim nav neviens, tad vidēji viņiem katram ir pieci āboli. Ja deputāti ēd gaļu, bet tauta - kāpostus, tad vidēji mēs visi ēdam kāpostu tīteņus. Ja direktora sieva Māra guļ ar visiem pēc kārtas, bet bezdarbniece Baiba - ne arvienu, tad vidēji viņas abas ir ielasmeitas." Tieši pēc tādas shēmas mūsu valstī top vidējās algas aprēķins. Varbūt būtu godīgāk tās rēķināt katrai iedzīvotāju grupai atsevišķi, piemēram, deputātu un valsts pārvaldes iestāžu vadītāju vidējā alga un visu pārējo valsts iedzīvotāju vidējā darba samaksa, un tad salīdzināt šo abu grupu ienākumus?! Bet varbūt vispār nemāžoties ar vidējo algu skaitīšanu, bet godīgi atzīt, ka pagaidām Latvija iet pa *banānu* republikas attīstības ceļu, kur saujiņai bagātnieku pieder 90% valsts bagātības, kamēr atlikušos 10% dala visa pārējā tauta. Savukārt vidusslānis, kas, manuprāt, ir galvenais valsts ekonomiskās labklājības rādītājs, atšķirībā no Rietumeiropas, mums ir ļoti, ļoti *plāns*, un runāt par vidējām algām Latvijā ir vienkārši smiekligi.

Latvijā

Ārvalstu uzņēmums Latvijā meklēs potenciālos sēju lasītājus. Īrijas uzņēmums Latvijā piecas pilsētās meklēs potenciālos sēju lasītājus. Sēju audzētāju pārstāvji decembra sākumā ieplānojuši viesoties Jēkabpilī, Rēzeknē, Alūksnē, Balvos un Gulbenē. Šāda prakse, kad darba devējs tiešā veidā uzrunā savus potenciālos darbiniekus, nav nekas jauns. Latvijā Nodarbinātības valsts aģentūra organizē Vakanču gadatirkus, kuros darba devēji ne vien piedāvā vakances, bet arī informē par darba nosacījumiem un karjeras izaugsmes iespējām savos uzņēmumos, kā arī veic pirmās darba intervijas.

Veselības aprūpes pakalpojumus pārcels no Straupes slimnīcas uz Strenču slimnīcu. Iemesls veselības aprūpes pakalpojumu pārceļšanai no Straupes slimnīcas uz Strenču slimnīcu ir Straupes slimnīcas stāvoklis gan infrastruktūras, gan cilvēkresursu ziņā. Straupes slimnīcas ārstniecības personāls nav pietiekams, savukārt telpu tehniskais stāvoklis un aprīkojums neatbilst normatīviem par pamatprasībām ārstniecības iestādē, atsevišķas ēkas daļas ir pat avārijas stāvokli. Lai nodrošinātu slimnīcas tālāku normativajiem aktiem un līgumam atbilstošu darbību, nepieciešami ļoti lieli finansiāli ieguldījumi, kādu slimnīcas rīcībā nav.

Skolas gaitu sākšanu no sešu gadu vecuma plānots ieviest gadu vēlāk. Skolas gaitu sākšanu no sešu gadu vecuma plānots ieviest gadu vēlāk - 2019./2020. mācību gadā. Šobrīd obligāto izglītību bērns sāk piecu gadu vecumā, pirms divus gadus aizvadot bērnudārzā, tādējādi kopumā izglītības sistēmā bērns pavada 14 gadus, vidējo izglītību pabeidzot ap 19 gadu vecumu. Sākotnēji bija doma pārmaiņas sākt 2018./2019. mācību gadā, taču redzot, cik ilgs ir saskaņošanas periods, IZM secinājusi, ka jādod vēl viens sagatavošanas gads.

Piešķir bēgla statusu Tadžikistānas pilsonim. Administratīvā rajona tiesa rudenī pretēji Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes lēmumam nospriedusi, ka valstij jāpiešķir bēgla statuss Tadžikistānas pilsonim, kurš dzimtenē tiekot vajāts politisko uzkatu dēļ. Valsts robežsardzē pagājušā gadā saņemts pieteicēja - Tadžikistānas pilsoņa - iesniegums par bēgla vai alternatīvu statusu piešķiršanu Latvijā. Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde šovasar pieteicējam atteica piešķirt bēgla statusu, bet piešķīra alternatīvo statusu. Pieteicējs minēto lēmumu pārsūdzēja tiesā. Tiesa nolēma uzdot Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas pieņemt lēmumu par bēgla statusu piešķiršanu.

(Ziņas no portāliem www.delfi.lv, www.tvnet.lv)

Zemnieka viedoklis un ministrijas atbildes

Izlasa ziņas un apskatās dabā

Maruta Sprudzāne

Laikraksta "Vaduguns" redakcijā vērsās zemnieku saimniecības "Ceriņi" saimnieks no Balvu novada Bērzpils pagasta. Iepazinies ar LAD mājaslapā publiskoto informāciju par lauksaimniekiem izmaksātajām kompensācijām plūdu dēļ nenovāktajām platībām, kā arī laikrakstā "Vaduguns" sniegtu informāciju par šo tēmu, viņš vēlējās izteikt savu viedokli un saņemt arī augstāko amatpersonu atbildes uz saviem jautājumiem.

Lūk, ko domā lauksaimnieks

-LAD mājaslapā var redzēt visas saimniecības un tām izmaksāto kompensāciju summas. Esmu tās apskatījis. Lielākā summa, kādu maksā par hektāru, ir 233 eiro ziemas kviešiem. Pēc mana rēķina sanāk, apskatot sava pagasta lauku saimniecības, ka Bērzpils pagastā vajadzētu būt vismaz 500 hektāriem nenovāktu graudaugu platību. Bet es zinu tikai pāris zemniekus, kuriem nebija iespējams pilnībā novākt graudaugus. Sanāk, ka šo nenovāktu hektāru patiesībā ir daudz mazāk, jo dabā izskatās, nav tik daudz nenovāktu plūdu bojātu platību. Mans uzskats, ka inspektoriem, kuri brauca apsekot un pārbaudīt šos laukus, vajadzēja to darīt pēc 2.oktobra, tad viņi iegūtu daudz objektīvāku un patiesāku informāciju. To, vai lauksaimnieki ir novākuši ražu, var pārbaudīt arī citādāk. Kaut vai iepazīstoties ar uzņēmumiem, kas uzpērk graudus. Varētu paskatīties, kādas zemnieku saimniecības ražu nodevušas, cik daudz un no kurienes viņi ir. Ja šoruden no simts hektāriem iekultas, teiksim, 400 tonnas, tā, uzskatu, ir normāla raža. Jā, šogad varēja būt arī 8 vai pat 10 tonnas no hektāra, bet zinot laika apstākļus, ļoti pieņemama ir arī ražība 4 tonnas. Tādēļ, uzskatu, ministrijas aprēķinos kaut kas sagājis šķībi, un izmaksātais atbalsts ir daudz par lielu. Varbūt pienāks laiks, kad būs vēl slīktāki laiki, un tad valdība neiedeos ne santīmu lauksaimnieku atbalstam. Tāpēc, domāju, apsekošana nav devusi pareizu priekšstatu par to, bija vai nē maksājumiem pieteiktās platības nenovāktas un cik daudz. Inspektori fiziski nevarēja visu apskatīt un redzēt, un daudzos gadījumos palīvās uz zemnieku stāstīto, pieņemot to par faktu. Protams, ne visi lauksaimnieki ir negodīgi, bet...

Man pašam pilnīgi nenovākti palika tikai 10 hektāri auzu, un tos arī pieteicu atbalstam. Uzskatu, ka pārbaudei vajadzēja būt precīzākai. Gan jau līdzīgi fakti, ja sarēķina izmaksātās kompensācijas un salīdzina ar lauka platībām, atklātos vēl citos novados arī. Manuprāt, kompensācijas izmaksāja daudz par ātru un tās ir neprecīzi aprēķinātas. Protams, publiskotā informācija LAD mājaslapā ir laba lieta. Kaimiņi apskatās ziņas arī par kaimiņu un salīdzina ar faktisko situāciju dabā. Vēlētos, lai LAD vadība paskaidro un atbild uz maniem jautājumiem.

Zemniekiem, dzīve, protams, nav viegla. Bet domājot par kompensāciju izmaksu, kaut kas tajā kopā tomēr neiet. Jābūt uzskaitei un precīzitālei. Iespējams, lietavas mūs piemeklē arī citus gadus, un vai tad valdība vienmēr mums maksā kompensācijas?

Lūk, ko saka ministrija

Laikraksts "Vaduguns" zemnieka viedokli un uzdotos jautājumus ar līgumu sniegt atbildes un komentārus, pārsūtīja Ziemeļaustrumu reģionālajai lauksaimniecības pārvaldei Gulbenē, kā arī Zemkopības ministrijai. Saņemta kopēja atbilde ar vienotu abu institūciju viedokli.

Cik daudz hektāru kompensācijām par plūdu dēļ nenovāktajām graudaugu platībām pieteikts Bērzpils pagastā?

-Bērzpils pagastā par bojā gājušām graudaugu platībām atzītas un kompensācijas izmaksātas par 840,55 ha, t.sk. ziemāji 75,16 ha.

Cik liela ir kopējā Bērzpils pagasta lauksaimniekiem kompensācijās izmaksātā summa?

-Bērzpils pagasta lauksaimniekiem kompensācijās izmaksātā summa ir 207 047,45 eiro.

Vai pieļaujat iespēju, ka lauksaimnieki varētu "šmaukties" un viņiem ir izmaksātas kompensācijas arī par daļēji novāktiem laukiem, no kuriem iegūta un pārdota graudu raža?

-Ne Zemkopības ministrijas, ne Lauku atbalsta dienesta rīcībā nav informācijas par konkrētiem gadījumiem, kur lauksaimnieki bijuši negodprātīgi. ZM aicina ikvienu, kura

Ūdens krājas uz laukiem. Grūti lēst, kāda īsti būs ziema, kā pārziemos rudeni vēlu iesētie ziemāji. Lietus un sniega ūdeņi joprojām krājas uz laukiem. Vietumis augsnēs virskārta ir ļoti slapja, un cieš ziemāju graudaugi. To, vai ziemājus nākampavasar vajadzēs pārsēt, nopietni izvērtēs tikai pavasarī.

rīcībā ir ziņas par krāpnieciskām darbībām saistībā ar plūdu sekū novēršanai paredzētajām kompensācijām, nodot šo informāciju LAD rīcībā. Lai LAD izvērtētu un pārbaudītu šo informāciju un gadījumā, ja tiks konstatēti krāpniecības gadījumi, izmaksātos līdzekļus pieprasītu atgūt.

Vai lauksaimniekiem no šīm kompensācijām jāmaksā ienākuma nodoklis?

-Lauksaimniekiem, kam spēcīgajās lietavās un plūdos gāja bojā lauksaimniecības kultūraugu sējumi, stādījumi, sagatavotais siens un bišu dravas, kompensācijas izmaksātas, lai daļēji (tikai 71,9% apmērā) kompensētu ieguldītās izmaksas (sēklas, minerālmēslu, augu aizsardzības līdzekļu un tehniskās operācijas izmaksas) lauksaimniecības produkcijas ražošanai. Kompensācijas izmaksātas, ievērojot valsts atbalsta nosacījumus, un ir uzskatāmas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai. Līdz ar to kompensācijas nav jāieikļauj ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā ienākumā un nodoklis no tām nav jāmaksā. Vēlamies paskaidrot, ka nodoklis tiek piemērots ieņēmumu un izdevumu starpībai vienu reizi gadā.

Ja ir aizdomas, jāpārbauda

Laikrakstam "Vaduguns" kāds lauku attīstības konsultants atzina, ka laukos sarunu tēma par plūdu dēļ izmaksātajām kompensācijām šobrīd kļuvusi aktuāla. Arī konsultants pieļauj, ka, iespējams, ir cilvēki, kuri kompensāciju saņēmuši kā dāvanu, jo, ja arī būtu novākuši un pārdevuši izaudzēto, tik daudz naudas viņi nesaņemtu. Vienlaikus uzsvēra, ka iegūt tam pierādījumus ir grūti, jo lauku attīstības konsultantu funkcijas neietilpst kontrolējošās funkcijas. Tiesa, konsultanti palīdzēja aizpildīt veidlapas un iesniegumus par plūdu dēļ nenovāktajām platībām, bet dokumentus lauksaimnieki iesniedza LAD. Nebūtu vērts satraukties par mazo hektāru apsaimniekotājiem gadījumā, ja kāds par pāris simtdaļām *pavilka* uz augšu līdz pilnam hektāram, taču, ja šo pieteikto hektāru ir jau desmitos vai pat simtos, tad, protams, vajadzētu prasīt atbildību, - uzskata konsultants. Protams, tādi fakti būtu arī rūpīgi jāpārbauda, jo dažkārt aizdomas ir tikai baumu līmeni.

Fakti

- Kompensāciju summas par hektāru (eiro):**
auzas - 148, ziemas kvieši - 233, vasaras kvieši un mieži - 208, kartupeļi - 1000, griķi - 120, vasaras rapsis - 222, lauku pupas un zirņi - 199, rudzi - 170. Kompensācijas izmaksāja arī par šoruden iesētajiem ziemājiem, kas cieta plūdos - 195.

- Starp Latvijas lauku saimniecībām, kas saņēmušas lielākās kompensācijas:**
z/s "Kotīni" - 1362,2 ha - 267986,18 eiro.
z/s "Riekstiņi" - 1222,51 ha - 261229,96 eiro.

Kā vērtējat faktu, ka Īrijas sēnu audzētāji vervē mūspuses cilvēkus darbam ārzemēs?

Viedokļi

Grib aizvilināt pēdējos cilvēkus

AIGARS PUŠPURS, Balvu novada domes priekšsēdētājs

Fakts, ka īru sēnaudzētāju kompānijas

pārstāvji dodas uz vairākām Latvijas pilsētām, tostarp Balviem, vervēt strādniekus darbam ārzemēs mani nepatīkami pārsteidza. Ja šāda veida rekrutēšana notiek, tā ir nepatīkama situācija, un es pat nezinu, kā to ieteikmēt, jo mums pilsētā uzņēmēji sūdzas par nepietiekamu darbaspēku daudzumu. Turklāt tik liela alga, kādu šī kompānija sola, varētu ieinteresēt arī kvalificētus darbiniekus, bet viņu aizbraukšana uz Īriju klūtu par lielu triecienu reģioniem, kur jau tā trūkst darbaspēka. Tas, ka ārzemju darba rekrutētāji to dara tik agresīvā veidā, ir nopietns signāls.

Nemsim vērā, ka Latgalei kā reģionam piešķirts īpašais statuss, tādēļ rodas jautājums, vai tas ir valstiski domāts, ja darbaspēka samazināšanai sāk izvest iedzīvotajus? Kā novada vadītājs pat negribu tādu vārdu lietot, bet tas izskatās pēc vergturu varianta – atbrauc uz šejieni, salasa cilvēkus un aizbrauc. Uzskatu, ka mums ir daudz izglītotāki un gudrāki

cilvēki, nevis tikai darbaspēks sēnu lasišanai. Tas, ka dzīvē katram pašam sava izvēle, ir cits jautājums. Bet, ja tas notiek kompleksi vairākos novados, tad gan nav saprotams.

Cilvēcīgi saprotu, ka cilvēku interese par šo piedāvājumu būs liela. Turklāt, cik noprotu, jau nosaukta darba alga, kādu cilvēks par darbu saņems. Summa patiesām nav maza. Gribu atgādināt, ka pašvaldība darbavietas nerada, bet sekਮē uzņēmēdarbibas attīstību. Balvos darbavietas nākotnē būs, jo pašreiz izstrādes procesā ir vairāki projekti, kuros viens no galvenajiem nosacījumiem bija darbavietu rādišana. Bet diemžēl tas viss nenotiek tik ātri, cik gribētos, jo kustība ir tik ātra, cik to atļauj likumdošana. Tas viss prasa laiku. Projekti saistīti gan ar bijušā gaļas kombināta teritorijas sakārtošanu, gan veco putnu fermu, Tilžā būs reitterapija, Krišjāņos darbosies laukaimnieki, Bērzkalnes pagastā paredzēta kokražošana.

Nesen tikos ar citu novada vadītājiem un

sarunās nonācām pie secinājuma, ka būtu ļoti vērtīgi, ja cilvēks varētu būt bezdarbnieks tādā gadījumā, ja nav nevienas darba vakances. Tas tādēļ, ka no visiem bezdarbniekiem aptuveni 5% ir tādi, kuri vispār negrib strādāt. Ne reizi vien no mūsu uzņēmējiem esmu dzirdējis, ka darbs piedāvāts daudziem, bet strādāt nav kam. Daudzi saka, - jāstrādā par *kapeikām*, nemaksā. Tam nepiekritišu. Ir uzņēmēji, kuri mūsu apstākļiem maksā pietiekami normālu un atbilstošu algu, taču ir arī jāstrādā. Esmu piekritējs tam, ka jāatstrādā kārtējās nepelnītās eiro.

Es patiesām negribu piekrist, ka obligāti jābrauc projām. Personīgi pazīstu daudzus, kuri pēc došanās uz ārzemēm ļoti ātri atgriežas, jo pirmsākumos sasolītais ļoti atšķiras no realitātes. Kā novada vadītājs, pirms pieņemt gala lēmumu, aicinu cilvēkus kārtīgi visu apdomāt, jo pie mums darbs būs, projekti tiek realizēti. Mums katra darba roka ir ļoti no svara.

Tur debesis nav zilākas un zāle nav zaļāka...

AIJA HARISONE, balveniete

protams, ir izņēmumi.

Iespējams, tas patiesām ir ļoti strauji augošs uzņēmums ar labu reputāciju, kam vajag labus strādniekus. Tā var būt. Bet tikpat labi tas varētu būt arī kāds uzņēmums, kas Īrija nav iemantojis labu slavu, tādēļ viņiem nekas cits neatliek, kā izmest labu ēsmu, lai cilvēki brauc un strādā. Manuprāt, balveniešiem ļoti jāizvērtē šīs kārdinošais piedāvājums, jo, pašiem negribot, var iekulties tādā bedrē... Jāatceras, ka bieži vien cilvēkus ar medusmaizi arī vilina, ne jau ar sakaltušu maizes garozīju. Pati nupat atgriezos no nedēļu ilgas ciemošanās Īrijā. Pirms došanās uz turieni mani iekšēji māca bažas. Domāju - aizbraukšu, varbūt tomēr pārņems nostalgija un atkal sākšu prātot, ka tur tomēr bija pavismācība nauda un citas iespējas. Taču pietika ar vienu dienu, lai saprastu, ka, atgriežoties mājās, esmu pieņēmusi pareizo lēmumu. Taču spēju saprast arī cilvēkus, kuri, izmisuma dzīti, gatavi doties projām. It īpaši, ja par visu it kā padomāts - dzīvot ir kur, darbs arī ir.

Pati pie sēnēm nekad neesmu strādājusi, taču manas draudzenes gan. Tas ir ļoti smags darbs. Mani mazliet izbrīna fakts, ka īri sola samaksu par stundu darbu, jo, cik man ziņāms, parasti maksā pēc izpeļņas - cik kilogramus kastītēs salasīsi, tik arī nopelnīsi. Lai gan, ja strādniekus ļoti vajag, iespējams, sākumā viņus var pievilināt ar stundas samaksu, kas ir maz ticams. Pie sēnēm nopelnīt to lielo

algu ir ļoti grūti. Draudzenes stāstīja, ka sievietes, kuras sēnu fermā strādāja gadiem un jau bija piešāvušās, nedēļā varēja nopelnīt minimālo algu ap 400 euro. Bet viņas patiesām ļoti smagi strādāja, savukārt jaunākajām meitenēm bez pieredzes un fiziskās izturības bija ļoti grūti pat 300 euro nopelnīt. Viņu vidējais atalgojums bija 200 euro nedēļā, kas prieks Īrijas nav daudz - tur bezdarbnieki tādu naudu saņem, neko nedarot un sēžot mājās. Bet īri paši pie sēnēm strādāt neies, jo tas viņiem skaitās pārāk smags darbs. Būtu interesanti uzzināt, vai viņi meklē strādniekus arī Polijā. Negribu nevienu abižot, bet katrai tautai ir kaut kādas raksturīgās iezīmes - arī attiecībā uz darbu. Latvieši ir ļoti centīgi, vienmēr mēģina pierādīt, ka ir labi strādnieki, savukārt poļi strādā ļoti labi aptuveni vienu gadu - tik ilgi, kamēr saprot, ka ir stabīla situācijā un pierādījuši sevi. Pēc tam par darbu vairs īpaši nespringst. To esmu pamanījusi ne tikai es, bet to saka arī paši īri. Ja viņi meklē cilvēkus arī Polijā, tas nozīmē, ka izmisums patiesām ir ļoti liels.

Vēl mani nedaudz izbrīna fakts, ka tikšanās ar cilvēku vervētājiem darbam ārzemēs notiks mūsu Nodarbinātības valsts aģentūras telpās - iestādē, kas atbildīga par to, lai cilvēki atrastu darbu mūspusē! Vai NVA no savas puses tādā veidā risina problēmas ar darbavietu trūkumu? Varbūt tā ir laba iespēja samazināt bezdarba procentu? Lai vai kā, pati šo piedāvā-

jumu viennozīmīgi novērtēt nevaru. Varbūt kādam tas tiešām būs atspēriena punkts un dzīve mainīsies uz labo pusī, bet tikpat labi var notikt arī pretējais. Iespējams, pirmajā mēnesī arī samaksās to stundas likmi, bet pēc tam pateiks, ka tāda apmaka bija apmācību laikā - pēc tam pelnīsi tik, cik salasīsi. Dzīvē tādi gadījumi dzirdēti ne reizi vien. Vienam darbs ārzemēs ir veiksmes stāsts, citam nepaiet ne mēnesis, kad mājiniekiem jāsūta nauda, lai pelnītājs var atgriezties Latvijā. Potenciālajiem strādniekiem es ļoti ieteiktu izvērtēt visus plusus un mīnusus, painteresēties, kas tieši tas par uzņēmumu un kur atrodas. Varbūt kādam ir paziņas, kas labi runā angļu valodā. Ar viņu palīdzību varētu sazināties ar to kompāniju, izprasīt, kas un kā. Bet pa galvu kaklu mesties projām es gan neieteiktu. Pati Īrijā strādāju par grāmatvedi un man joprojām uz e-pastu nāk ļoti daudz darba piedāvājumu, kas liecina par to, ka vakances ir. Dotajā brīdī izskatās, ka Īrijā viss sāk iet uz labo pusī, ekonomika ir atveselojusies.

Mēs tikai tā domājam, ka citur debesis zilākas un zāle zaļāka, bet tā nav. Arvien vairāk dzirdēt gadījumus, kad pēc vairāku gadu prombūtnes mūsējie sāk atgriezties no tās laimes zemes. Lai cik tas dīvaini arī neizklāsot, ilgas pēc dzimtās puses, mīlajiem cilvēkiem ir stiprākas par visu, jo izrādās - nekur nav tik labi kā mājās. To tagad zinu arī es!

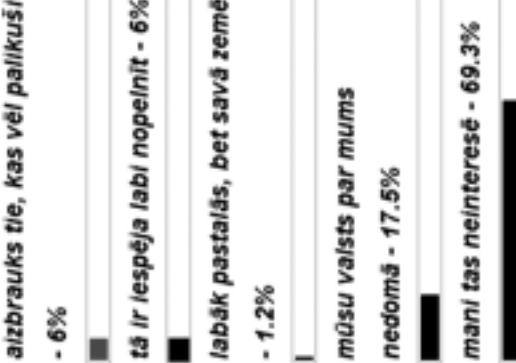
Viedokļus uzsklausīja S.Karavočika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat faktu, ka Īrijas sēnu audzētāji vervē mūspuses cilvēkus darbam ārzemēs?

Īstais kopā: 166

Lai nepiedzīvo Titānika likteni!

Sestdien pa sveču izgaismotu celiņu Bērzpils vidusskolas Krišjānu filiālē lepni ienāca bijušie un esošie skolas absolventi, pedagogi un darbinieki, kā arī ciemiņi, lai nosvinētu Krišjānu skolas 105.dzimšanas dienu. Izglītības iestādes vadītāja Ilona Stepāne atzina, ka vienmēr, satiekot absolventus, ir prieks redzēt, kā viņi mainījušies, kļuvuši vēl viedāki.

Taujāta, kā vērtē Izglītības ministrijas ieceres par skolu optimizāciju Latvijā, I.Stepāne uzsvēra, ka mēs karojam ar sekām, neskatošies uz cēloņiem. Kādi, viņasprāt, ir cēloņi? "Nav domāts par vienmērīgu Latvijas teritorijas attīstību. Tādējādi Pierīgā ir klases A, B, C, D, E, bet lauki – tukši. Par to jādomā un jāglābj, kas vēl glābjams," paskaidroja Bērzpils vidusskolas Krišjānu filiāles direktore. Viņa uzskata, ka nepieciešamas valsts dotācijas uzņēmumiem, kuri strādā laukos, piebilstot: "Ja būs darbavietas, būs cilvēki, būs bērni, būs skolas."

Mudina aizmirst problēmas.

Bērzpils vidusskolas Krišjānu filiāles direktore Ilona Stepāne, atklājot pasākumu, mudināja aizmirst problēmas un atkal justies tāpat, kā tolaik skolas laikā - tikpat bezrūpīgiem, tikpat priecīgiem un tikpat laimīgiem.

Dāmas rullē! Sieviešu deju kolektīvs, kurā dejo arī Bērzpils vidusskolas Krišjānu filiāles direktore Ilona Stepāne, apliecināja, ka Krišjānos viss notiek – dzivesprieks nekur nav zudis!

Sveiciens no pašdarbniekiem. Krišjānu kultūras dzīves organizatore Inese Kalniņa un Krišjānu filiāles struktūrvienības vadītāja Vija Ločmele klātesošos sveica pašdarbnieku vārdā. "105 gadi – tas ir daudz vai maz? Zvaigznes dzīvē tas ir maz, jo tā nav sākusi ne iesildīties, ne iekvēloties. Taču puķes dzīvē tas ir neiespējami. Bet kas ir skola - vairāk puķe vai vairāk zvaigzne? Varbūt abas, jo gan puķei, gan zvaigznei vajag vienu un to pašu - profesionālu vadītāju, mērķa izjūtu un cilvēkus, kuri to atbalsta. Turpiniet tāpat kā zvaigzne un puķe starot starp ikdienišķo un mūžīgo," vēlēja I.Kalniņa.

Ne sliktāk kā viesmākslinieki. Krišjānu puses ļaudis, tostarp meiteņu vokālais ansamblis (foto), pierādīja, ka spēj noorganizēt kvalitatīvu pasākumu, iztieket bez viesmāksliniekiem. Šobrid skolā mācās 23 audzēkņi.

Atnāk uz mājām. Iveta Socka-Puikāne, kura Krišjānu filiāles struktūrvienību vadīja no 2015. līdz 2017.gadam, atzina, ka ir atnākusi uz savām mājām. "Tikai piecus savas dzīves gadus neesmu bijusi šeit," paskaidroja Iveta. Viņa skolu salīdzināja ar kruiza kuģi vēlot, lai tā nenogrīst kā Titāniks...

Pasniedz Atzinības rakstus. Balvu novada vadības, Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vārdā Terēza Čudarkina un Ilona Nājivaiko pedagoģiem un skolas darbiniekiem pasniedza Atzinības rakstus. "Vēlam jums, lai skola ir tā vieta, kas vienmēr ir un būs jūsu sirdīs," teica T.Čudarkina (foto no kreisās).

Neizpaliek dāvanas. Krišjānu pagasta pārvaldes vadītājs Jāzeps Ludborzs atgādināja, ka skola ir vecāka par Latvijas valsti: "Lai arī neesmu šīs skolas absolvents, esmu kļuvis par savējo."

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Līdz Jaungadam ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras un Latvijas valsts budžeta finansētās mērķprogrammas “Reģionālo un vietējo mediju atbalsta programma” atbalstu laikraksta “Vaduguns” lasītājiem atgādināsim par mūspusē nozīmīgiem notikumiem vēstures likločos. Ne velti projekta nosaukums ir “Itai zemītei nedarāt pāri” (dzējnieka Antona Slišāna vārdi) - patriotisms nav tikai koncerti vai salūti pāris dienas gadā. Astoņu tematisko publikāciju galarezultātā taps nebūs un unikāla dāvana - žurnāls-speciālizlaidums (tostarp kalendārs), ko kopā ar vienu no pirmajiem “Vaduguns” numuriem saņems ikviens 2018.gada laikraksta abonētājs, turklāt neatkarīgi no tā, vai avīzi abonējis uz mēnesi, vai gadu.

Kā Vientuļos muitas posteni būvēja

2017.gadā apritēja atjaunotās Latvijas muitas 27.gadadiena. Kopš tās pirmsākumiem pagājis vairāk nekā ceturtdaļgadsimts, kad tika sperti arī pirmie soļi muitas attīstībai mūspusē līdz modernam robežķērsošanas vietas kompleksam mūsdienās.

Vientuļu muitas kontrolposteni atklāja 1990.gada 2.oktobrī, kas bija pirmais šāds posteņis atjaunotajā Latvijas valstī. Nenovērtējama loma tā tapšanā bija pirmajam Vientuļu muitas kontrolposteņa un vēlāk arī Latgales reģionālās muitas priekšniekam JURIM BOLDĀNAM, kura vadībā uzcēla ne tikai muitas posteņi Vientuļos, bet vēlāk arī muitas pārvaldes ēku Balvos.

Vai to gadu notikumi joprojām spilgtā atmiņā?

-Tolaik strādāju par autoinspekcijas priekšnieku un 1990.gada augustā saņemu zvanu. “Jūs traucē Muitas departamenta vadītājs Aivars Saliņš,” teica zvanītājs klausules otrā galā. A.Saliņš piedāvāja satikties, un tikšanos norunājām nākamajā nedēļā, kad man sākās atvālinājums. Devos uz Rīgu, piebraucu pie Ministru kabineta, kur mani sagaidīja Muitas departamenta vadītāja vietnieks Runcis. Tolaik ar pašu A.Saliņu netikāmies, jo tobrīd viņam vajadzēja būt Ministru padomes sēdē. Savukārt vadītāja vietnieks pastāstīja, ka vēlas man piedāvāt muitas kontrolposteņa priekšnieka amatu Vientuļos. Protams, jutus pagodināts, pateicos par piedāvājumu, bet atbildēju, ka iepriekš par iespējamo darbu muitā nebūju domājis un pirms lēmuma pieņemšanas jāpādomā. Atbraucu mājās, satikos ar tuvākajiem draugiem, tostarp Vladimиру Timofejevu. Viņš mani mudināja neatteikt piedāvājumam un bija pirmās cilvēks, kurš deva iedvesmu turpmākajiem darbiem. Neilgi pēc tam mani vēlreiz sazvanīja A.Saliņš, un drīzumā tikāmies Rīgā. Teicu, ka piedāvājumam nevēlos teikt nedz ‘ja’, nedz arī ‘nē’, bet to, ka tūlit pat esmu gatavs kārtējā klāt pie Vientuļu muitas posteņa būvēšanas un kadru komplektēšanas, apsolīju, ka izdarīšu pilnīgi noteikti!

Drīz tika dots starts pirmo posteņa pamatu būvēšanai?

-Atbraucu mājās, piezvanīju Antonam Bozovičam (kādreizējais “Vaduguns” darbinieks - aut.pieb) un teicu, ka būtu labi, ja viņš ar mani nedaudz pavizinātos. “Uz kuriemi?” viņš jautāja. Atbildēju, ka jābrauc labu gabaliņu: “Uz Lazdiņē, muitas posteņi uz Lietuvas – Polijas robežas!” Iepriekš man nebija nekādas pieredzes darbā muitā, tādēļ vēlējos aizbraukt un paskatīties, kāda tad ir muitas punktu struktūra. Antons neatteica, sēdāmies manā ūžiglītī un devāmies ceļā. Kad bijām klāt, mums priekšā bija PSRS robežsargi. Runāju atklātu valodu un pastāstīju, kādēļ esam atbraukuši. Bija ļoti nepātikami dzirdēt, kad viens no robežsargiem naidīgi atbildēja: “Ko jūs domājat, ka jums kāds dos brīvību?” Turpināju runāt mierīgi, atbildēju, ka būs tā, kā būs, un teicu, ka vēlos parunāt ar muitniekiem. Robežsargs vairs neko neteica un aizveda pie muitniekiem. Lai arī viņi bija PSRS muitnieki, sarunas izvērtās krietni patīkamākas – viņi iepazīstināja ar muitas posteņi, es pateicos, sēdāmies mašīnā un devāmies prom. Atbraucot mājās, sāku apzināt cilvēku loku, kuri varētu palīdzēt un iesaistīties muitas darbā. Pirmie palīgi bija Džeralds Šaicāns, Valdis Zeltkalns un jau minētie Vladimirs Timofejevs un Antons Bozovičs. Tā sākās ceļš pretī darbam muitā.

Radīt ‘kaut ko’ no ‘nekā’ droši vien nebija vieglā ‘pastaiga’!

-Nebija nedz telefona, nedz elektrības. Arī laika bija ļoti maz, jo muitas posteņi bija paredzēts atklāt jau 1.oktobrī – tikai pāris mēnešus pēc manas piekrišanas iesaistīties muitas darbā. Tomēr pamazām sāku plānot, cik lielu laukumu nepieciešams uzbūvēt Vientuļu muitas posteņi, lai varētu nodrošināt transporta plūsmu uz abām pusēm, laukumu aizturēto automašīnu pārbaudei un citu nepieciešamo infrastruktūru. Pēc tam devos uz iestādēm ar lūgumu materiāli palīdzēt muitas posteņa būvniecībā. Droši vien nemot vērā tā laika vispārējo nacionālo pacēlumu, iestādes nebija īpaši jāpārliecina, ka nepieciešams palīdzēt. Veda granti, lēja asfaltu, ierikoja transformatoru, šķīgavas un visu citu nepieciešamo. Darba bija patiesām daudz, bet laiks uz vietas nestāvēja. Paralēli

Vientuļu muitas kontrolposteni rekonstrukcijas saglabāta arī kādreizējā Vientuļu muitas posteņa būve (attēlā), kas bijusi aculieciniece vēsturiskajiem notikumiem un piedzīvo muitas attīstību šodien. Vientuļu muitas posteņi tās pirmsākumos līdzās ar J.Boldānu savus pienākumus pildīja deklarants Valdis Upītis un inspektorī Džeralds Šaicāns, Valdis Zeltkalns, Ilmārs Bašķo, Jānis Salmanis, Jānis Bukovskis, Jānis Mālbergs, Alberts Šakins, Jānis Dravīšs, Leons Dukaļskis un Vilis Cīrcenis. Savukārt pašreizējais Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punkta Vientuļos virsuzraugs ir Vilmārs Jakupāns, kur kopumā strādā 22 darbinieki.

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Moderna rekonstrukcija. Šodien robežķērsošanas vieta “Vientuļi” mainījusies līdz nepazišanai. Valsts nekustamie īpašumi tās rekonstrukciju uzsāka 2011.gadā, ekspluatācijā nodeva 2015.gada decembrī, bet svinīga atklāšana notika 2016.gada 7.aprīlī. Izmaksas bija 13,46 miljoni eiro, no kuriem 7,09 miljonus eiro veidoja Latvijas valsts budžeta līdzekļi, bet 6,37 miljonus eiro - ES finansējums. Rekonstrukcijas rezultātā izbūvēta galvenā kontroles ēka ar kontroles nojumēm un paviljoniem, padziļinātās kontroles ēka, saimniecības ēka, ceļi un laukumi, kā arī izbūvētas piecas kontroles joslas (līdzšinējās vienas joslas vietā) katrā virzienā un uzstādīts nepieciešamais pamata aprīkojums robežas un muitas kontroles veikšanai. Rekonstrukcijā izmantotas modernākās muitas un robežkontroles tehnoloģijas un ievērotas visas aktuālās ES prasības attiecībā uz robežķērsošanas vietām, kas ievērojami uzlabo robežas un muitas kontroles kvalitāti, sekmē kontrabandas ierobežošanu un stiprina valsts un ES iekšējo drošību.

daudziem citiem darbiem vēl vajadzēja tā dēvēto vagoniņu, kas kalpotu kā muitas posteņa administratīvā ēka. Bija apsolits, ka vagoniņš būs, bet dažas dienas pirms posteņa atklāšanas piezvanīja Muitas departamenta vadītājs A.Saliņš, pateica, ka vagoniņa nebūs, un jautāja, vai nevaru ko darīt lietas labā? Stress bija liels, sākās skriešana pa dažādām organizācijām. Atklāti runājot, neatceros, kura no organizācijām Balvos palīdzēja, bet dabūjām vagoniņu uz dzelzs riteņiem. To uz Vientuļiem vilka kādas divas stundas! Kad beidzot tas nonāca Vientuļos, teicu puišiem, ka nu jāķeras pie darba – vagoniņš jākrāso, tapetes jālīmē. Rezultātā posteņi atklāja 2.oktobrī, lai arī viss jau bija gatavs uz 1.oktobra. Tas bija liels notikums – ieradās daudzi žurnālisti gan no preses, gan televīzijas. Protams, ieradās arī Muitas departamenta vadītājs A.Saliņš, atveda divas tā dēvētās *afgankas* – PSRS armijas karavīru formas tērpus, kuri karoja Afganistānā. Sākotnēji nebija pieejams nepieciešamais skaits formas tērpus. Lai patiesām saprastu, kāds tolaik (ne)bija pamats tam, lai uzbūvētu muitas posteņi un sāktu tajā strādāt, tas būtu jāpiedzīvo pašam.

Kā riteņa darbs muitā 1991.gadā - augusta puča laikā?

-Bija gadījums, kad pirms puča virs Vientuļu muitas posteņa *apstājās* krievu armijas helikopters un kādas piecas minūtes, kā saka, deva forsāžu. Mērķis acīmredzot bija psiholoģiski

ietekmēt. Savukārt, kad 19.augustā sākās pučs, man piezvanīja no Vientuļu posteņa un teicā, ka saņems zvans no milicijas un pateikts, lai milicijas darbinieki brauc prom no posteņa. Nemot vērā lēmumu no posteņa noņemt milicijas darbiniekus un to, kas puča laikā notika Maskavā, bija skaidrs, ka, iespējams, tūlit viss juks un bruks. Piecodināju, lai muitnieki nepamet savas vietas, arī pats devos uz Vientuļiem. Rezultātā Vientuļi bija vienīgais muitas posteņis Latvijā, kur muitnieki ne uz vienu minūti nepameta savas vietas. Kopumā 1991.gads bija ļoti dramatisks, jo posteņiem bieži uzbruka OMON (“Jāatvēl gods Balvu un Jēkabpils rajoniem, kur omonieši baidījās uzbrukt, jo zināja, ka saņems iznīcinošu atbildi” – informācija no Muitas Veterānu biedrības). Piemēram, biju devies uz Veclaicenes posteņi. Kamēr sarunājāmies, piebrauca klāt PSRS militāro struktūru pārstāvji un, kā saka, nolika mūs gar zemi. Vēl joprojām atceros, kā šo bridi, gandrīz uz celgaliem dubļos nometēs, fotografēja žurnālists Aleksandrs Nevezorovs (pazīstams PSRS un Krievijas žurnālists, kurš savulaik Atmodu Baltijā dēvēja par nacionālistu dumpi, kas jāapsiež, bet bēdīgi slaveno omoniešu zvēribas - par varoņdarbu - aut.pieb.). Rezultātā vagoniņu aizdedzināja, bet mums pavēlēja skriet prom. Ko lai saka - tolaik katrs darīja savu darbu, katrs pildīja savas pavēles. Jāpiebilst, ka tieši caur Vientuļu posteņi prom no Latvijas izbrauca pirmā PSRS armijas karaspēka dalā. Tolaik teicā, ka brigādes komandieris pavēlēja izbraukt caur to posteņi, kas bijis visgodīgākais.

* Turpinājums 13.lpp.

Eiropas brīvprātīgās Viļakā

Pietrūkst saules un ukraiņu konfekšu

Kopš septembra Viļakas novadā darbojas divas Eiropas brīvprātīgā darba veicējas DANA PONOMARENKO no Ukrainas un LAURA ROJAS BARBERO no Spānijas. Latvijā aizvadījušas vairāk nekā mēnesi un iegutušas jaunajos apstākļos, jaunietes labprāt nodod savas zināšanas novada bērniem, jauniešiem un senioriem, iepazīst mūsu tradīcijas, mācās latviešu valodu un, spītējot saules trūkumam, izbauda šejiņes mieru un līdzvarotību.

Ar ko katra no Jums nodarbojās, pirms ieradāties Latvijā?

LAURA: -Biju pamatskolas skolotāja, mācīju bērniem dažādus mācību priekšmetus.

DANA: -Esmu dzimus Zaporozjes apgabalā, bet jau aptuveni sešus gadus dzīvoju senatnīgā Ukrainas Rietumdaļas pilsētā Ļovvā. Savulaik universitātē studēju kulturoloģiju un mākslu, ieguvu kultūras menedžera kvalifikāciju. Kādu laiku strādāju teātrī par sabiedrisko attiecību speciālisti. Gadu veicu brīvprātīgo darbu Beļģijā. Atgriezusies Ukrainā, strādāju bibliotēkā, bet tagad esmu Latvijā.

Kāpēc brīvprātīgajam darbam izvēlējāties tieši Latviju?

LAURA: -Nolēmusi kļūt par brīvprātīgo, sameklēju četrus vai piecus piedāvājumus doto uz dažādām valstīm. Ieraudzījusi Latvijas vārdu, nospriedu, ka tā varētu būt lieliska iespēja iepazīt pavisam atšķirīgu kultūru. Latvija atrodas tālu, un diez vai man kādreiz gadītos izdevība uz šejienu atbraukt, atšķirībā no Polijas vai Austrijas, kas ir tuvāk Spānijai. Agrāk neko nebiju dzirdējusi par Latviju, tādēļ nolēmu izpētīt šo valsti.

DANA: -Man nav konkrētas atbildes – kāpēc tieši Latvija. Agrāk šeit neesmu bijusi. Šī programma mani ieinteresēja tāpēc, ka tā notiek laukos nevis pilsētā. Uzskatu, ka brīvprātīgajam darbam lielāka nozīme ir tieši laukos, jo te bērniem nav tik daudzveidīgu iespēju interesanti pavadīt brīvo laiku.

Vai šī ir pirmā Jūsu brīvprātīgā darba pieredze arzemēs?

LAURA: -Nē. 18 gadu vecumā mēnesi strādāju ar bērniem bāreņiem Belģijā, vasaras nometnē. Tāpat arī Spānijā esmu daudz darījusi dažādus brīvprātīgos darbus.

DANA: -Ukrainā esmu piedalījusies šoti daudzos brīvprātīgā darba projektos – gan saistītos ar mūziku, gan ar svētku organizēšanu. Piemēram, Svētā Nikolaja dienā mēs izdalījām dāvanas bērniem, kuri palikuši bez vecākiem vai dzīvo trūcīgās ģimenēs. Esmu dzīvojusi arī ārzemēs. Pagājušajā gadā strādāju Norvēģijā - organizācijā, kas vāc lietotas drēbes un dažādas mantas, lai pēc tam tās izdalītu trūcīgajiem.

Kāpēc esat pievērsušās brīvprātīgajam darbam?

LAURA: -Man patīk palīdzēt cilvēkiem un mācīties, jo šīs abas lietas nereti apvienojas. Palīdzot citiem, tu atdod daļu sevis, vienlaikus iemācoties kaut ko jaunu par valsti, par cilvēkiem, viņu sociālajām un cilvēciskajām vērtībām, apgūsti jaunu valodu.

DANA: -Daudzi cilvēki mūsdienās pārāk daudz domā par naudas pelnišanu, bet patiesībā tas ir tik mazsvarigi. Ir šoti patīkami, kad, atnākot uz skolu, tevi apskauj bērni un dāvina savus rokdarbus, ko kopā esam izgatavojuši kādā no darbnīcām. Tas sniedz pozitīvas emocijas un gandarijumu.

Kāds bija Jūsu pirmais iespāids par mūsu valsti?

LAURA: -Te viss ir šoti atšķirīgs. Pirmais, ko ievēroju, bija daba, tas, cik apkārt viss ir zaļš! Spānijas ziemeļos arī ir šadas vietas, taču tur ir daudz kalnu, bet te - viens vienīgs līdzums. Pārsteidza arī cilvēki. Šeit viņi ir daudz atturīgāki, kautrīgāki, ne tik emocionāli kā Spānijā.

DANA: -Pirmais, ko sajutu, bija miers. Kad atbraucu, Latvijā valdīja labs laiks. Turpretīm Ukrainā parasti ir vai nu šoti auksti, vai karsti, bet šeit viss ir tā vienmērīgi, patīkami un klusi. Tāpēc jūtos mierpilna.

Ar ko atšķiras dzīve Latvijā un Jūsu valstī?

DANA: -Patiesībā nav lielas atšķirības, varbūt mūsu valstu kopīgās pagātnes dēļ. Atšķirībā no Lauras, kura visu laiku brīnās par kaut kādām lietām, nesajutu kultūršoku. Man viss te šķiet diezgan pierasts.

LAURA: -Visvairāk atšķiras laika apstākļi. Pat nezināju, ka var būt tik auksti. Jā, protams, atrodas ziemējos, tomēr nedomāju, ka būs tik auksti. Tāpat arī atšķiras cilvēki, bet,

iepazīstot tuvāk, viņi izrādās šoti jauki. Šeit cilvēki ir savstarpēji šoti tuvi, labi pazīst viens otru. Varbūt tādēļ, ka dzīvo ciemā, jo pilsētā katrs dara savas lietas, daudz nekomunicējot ar citiem. Vai ik dienu sastopos ar daudz dažādām sīkām lietām, kas mani izbrīna. Vēl šoti atšķirīgs ir Jūsu ēdiens. Man šoti garšo gaļa, esmu pat iemācījusies latviski vārdus 'kotlete', 'šnicēle', bet deserti gan šoti atšķiras no spānu. Piemēram, kīselis – nekad to iepriekš nebiju ēdusi. Tāpat arī siļķe kažokā. Šie divi ēdieni ir vienīgie, kas man negaro.

Pēc kā visvairāk ilgojaties, esot tālu projām no mājām?

LAURA: -Pēc saules. Latvijā var pait pat divas nedēļas, neredzot sauli. Bet bez tās gan sajūtas, gan garastāvoklis ir pavisam citādāki. Esmu pieradusi redzēt sauli katru dienu. Tāpat arī dīvaini šķiet, ka tā Latvijā noriet jau četros pēcpusdienā. Protams, ilgojos arī pēc draugiem, bet bieži ar viņiem sazinos sociālajos tiklos. Tā nav problēma. Turklat Ziemassvētkos ciemošos mājās.

DANA: -Man pietrūkst ukraiņu saldumu un kafijas. Vienreiz aizbraucām uz Balviem, un tur atradu Ukrainā ražotas konfektes, sapirkos krieti daudz. Vēl pietrūkst komunikācijas ar draugiem un pacīpiņām. Šeit notiek tik daudz interesanta, un gribas ar kādu dalīties, bet nav ar ko. Vēl pietrūkst ukraiņu dziesmu.

Kādi ir Jūsu darba pienākumi šeit, Viļakas novadā?

LAURA: -Strādājam vairākās vietās – Rekovā, Semenovā un arī Viļakā. Rekovā mācām angļu valodu bērnudārza bērniem, strādājam jauniešu centrā – rīkojam pasākumus un aktivitātes. Piemēram, nesen organizējām ukraiņu un spānu nacionālos vakarus. Tāpat nodarbojamies arī senioriem sociālajos centros - mācām viņiem datorzinības, kopā darinām Ziemassvētku apsveikuma kartīnas.

DANA: -Apmeklējam arī dažādus pasākumus. Piedalījāmies valsts svētkiem veltītajā koncertā Viļakā un Rekovas vidusskolā.

Ko pašas cerat iemācīties, dzīvojot Latvijā?

DANA: -Mācāmies spēlēt ģitāru. Apgūstam latviešu valodu.

LAURA: -Latviešu valoda ir diezgan grūti apgūstama, vismaz man, jo tā šoti atšķiras no spānu. Visgrūtāk ir gramatika. Deklinācijas, jo vārdu galotnes visu laiku mainās. Tas ir grūti.

Kā atrodat kopīgu valodu ar bērniem?

DANA: -Lielāka pieredze darbā ar bērniem ir Laurai. Mācos no viņas.

LAURA: -Man ir viegli saprasties ar bērniem, lai gan runāju ar viņiem angļu valodā. Bērni izrāda patiesu centību un vēlmi saprasties. Viņi to var darīt ne tikai, izmantojot valodu, bet arī kustības. Turklat vienmēr līdzās ir kāds, kurš runā vai saprot angļu. Dažkārt palīdz Dana, kura pārtulko krieviski, jo daudzi bērni saprot šo valodu.

Kādi ir Jūsu nākotnes plāni pēc tam, kad atgriezīties mājās?

LAURA: -Pagaidām neesmu neko plānojusi, bet gribētu turpināt strādāt ar bērniem. Man patīk darboties arī ar senioriem, taču priekšroku dodu bērniem. Es labprāt dotos strādāt brīvprātīgo darbu uz vēl kādu citu valsti vai arī atgrieztos Spānijā, lai turpinātu darbu skolā. Iespējams, atradišu kādu citu interesantu nodarbi, pirms nostabilizējós Spānijā. Esmu nosūtījusi pieteikuma anketu uz Austrāliju, kur meklē angļu un spānu valodas skolotājus. Iespējams, izdosies pastrādāt tur, lai gan iekļūtu šīnī programmā ir šoti grūti. Tomēr zinu, ka beigās noteiktīti dzīvošu Spānijā.

DANA: -Būsim šeit līdz augustam, un pagaidām neesmu domājusi, ko darišu turpmāk. Tas šķiet tik tālu. Gribu vēl daudz ko pagūt izdarīt šeit, Latvijā. Vēlos realizēt vairākus nelielus projektus, bet tas pagaidām ir noslēpums. Šeit apgūstu daudz lietu, kas varbūt nav grandiozas, bet nākotnē man šoti noderēs. Lai gan vēl nezinu, ko darišu, atgriezusies Ukrainā, noteikti gribu dalīties ar tautiešiem visā, ko esmu iemācījusies šeit, jo daudz kā no tā Ukrainā nav. Gribētos līdzīgus projektus realizēt arī savā valstī, piemēram, organizēt jaunatnes centrus ciemos. Šobrīd, dzīvojot četrās kultūrās – ukraiņu, krievu, latviešu un spānu, gūstu daudz zināšanu, ko vēlāk varēšu izmantot.

Kā savu dzīvi iedomājaties pēc 10 gadiem?

LAURA: -Redzu sevi skolā, varbūt Spānijā vai citur. Nezinu. Varbūt man būs daudz bērnu. Tiešām nezinu.

Foto - no personīgā arhīva

Tālu prom no dzimtenes. Viskrasākās pārmaiņas, ierodoties Latvijā, piedzīvoja Laura (no labās), kurai šobrīd visvairāk pietrūkst Spānijas siltās saules. Savukārt Dana (no kreisās) nejūt īpašas atšķirības starp abām valstīm, jo Ukrainu un Latviju vieno kopīga pagātne.

Foto - I.Tušinska

Māca darināt grāmatzīmes. Nereti brīvprātīgās jaunietes palīdz nodarbināt bērnu pēc stundām, kamēr viņi gaida autobusu uz mājām. Rekavas vidusskolas skolniece, 10-gadīgā Santa Supjeva (priekšplānā), jau vairākas reizes piedalījusies brīvprātīgo jauniešu vadītajās radošajās darbnīcās. Viņa ar prieku mācījās izgatavot neparastas papīra grāmatzīmes, kā arī darināt bites un cālišus no kartona, ko ierādīja Dana un Laura. Arī valodu barjera netraucēja, jo Santa labi runā krieviski.

Foto - no personīgā arhīva

Palīdz pensionāriem. Eiropas brīvprātīgās savās zināšanas dalās ne tikai ar bērniem un jauniešiem, bet arī ar vecāka gadagājuma Viļakas novada iedzīvotājiem, piemēram, palīdzot viņiem apgūt datorzinības.

DANA: -Domāju, ka dzīvošu Ukrainā. Neredzu sevi citā valstī. Braukājot pa pasaulei, daudz esmu redzējusi. Tādēļ gribas kaut ko mainīt arī Ukrainā, jo pagaidām dzīve tur nav vieglā. Man pastāvīgi gribas to uzlabot. Droši vien pasaulē sakrātās zināšanas savākšu vienā lielā *maišā* un, atgriezusies dzimtenē, tās atdāvināšu cilvēkiem. Cеру, ka vismaz kaut kas no iecerētā izdosies.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Dravnieku sarunas par bitēm un ne tikai

Soli priekšā Eiropai

Balvos ciemojās Latvijas Biškopības biedrības valdes priekšsēdētājs ARMANDS KRAUZE. Sarunas tēma: aktualitātes biškopības jomā, produkcijas kvalitāte, nekaitīgums un intensīvās augkopības klātbūtne.

Joprojām aktualitāti nezaudē biškopju un intensīvās lauk-saimniecības zemnieku savstarpējās saskarsmes un informētības jautājums. Vieni pārmet, ka lauksaimnieki nepareizi un bez brīdinājuma pielieto ķīmiskos līdzekļus, otri saka, ka viņiem nav informācijas par dravu izvietojumu, tāpēc nevar sazināties ar biškopjiem. A.Krauze atklāja, ka abu pušu labad varētu kalpot informācijas paplašināšana bloka kartēs, jo tehnoloģijas nemitigi attīstās un dzīve iet uz priekšu. Tādēļ vērts iezīmēt arī dravu novietnes. Tad lauksaimnieki redzētu, kur viņu lauku tuvumā izvietotas bites, un, iespējams, šo informāciju ņemtu vērā, apsaimniekojot rapša vai citu sējumu platības ar augu aizsardzības ķīmiskajiem līdzekļiem. A.Krauze atklāja, ka, publiskojot šo informāciju, nav vēlmes, lai to varētu redzēt jebkurš interneta lietotājs, kā, piemēram, tas notiek Igaunijā.

Cik tālu viņas lido?

Biškopju sarunās radās jautājums, cik tālu lido bites, lai ievāktu nektāru? Par produktīvu lidojumu uzskata divu kilometru attālumu. Zinātnieku konstatētais tālākais darba bites lidojums bijis pat 13,8 kilometri. Pētījuma dati apliecinā, ka 50% bišu aizlido līdz 7 kilometriem tālu. Jāņem vērā, ka bites gan tālu aizlido, taču vienlaikus arī patērē daudz vairāk enerģijas, nekā atnes labumu uz stropu. Tādēļ biškopjiem der aizdomāties zinot, piemēram, situāciju, ka piecu kilometru attālumā atrodas rapšu lauks. Kā skaidroja valdes priekšsēdētājs: "Stropā šajā gadījumā, protams, neizbēgami nonāks rapša medus. Taču bites lidošanai iztērēs daudz enerģijas, viņas būs patērijušas stropa medu, teiks, labu pavasara ienesuma medu, un līdz ar to mainīsies viss medus sastāvs, un tas var nepatikt dravniekiem."

Galvenais arguments – normu līmenis

Medus ir augu nektāra apvienojums ar bišu fermentiem, unikāls un neatkarotums produkts. Atkarībā, no kādiem augiem bites to ievākušas, mainās gan medus krāsa, gan smarža, gan garša. Medus nāk no dabas, ne velti to uzskata par universālu produktu. Taču vienlaikus svarīgs arī jautājums par tā atbilstību kvalitātes kritērijiem. Jāņem vērā, ka katrā valstī un reģionā medus būs citāds, taču prasības tā kvalitātei Eiropas Savienībā ir vienādas. Latvijā, piemēram, lielākoties ievāc dažādu ziedu medu, un katrā partijā tas ir atšķirīgs. A.Krauze pastāstīja par analīžu rezultātiem, kad medus kvalitāte un dažādu atliekvielu klātbūtne tajā pārbaudita dažādās ārvalstu laboratorijās. Pārbaužu tehnoloģijas aizvien mainās, palielinās izmeklējamo vielu skaits, taču patēriņiem jāsamierinās ar galveno argumentu, kas izriet no šim pārbaužiem. Protī, ja analīzes nav pārsniegtas vielu klātbūtnes maksimāli pieļaujamās normas, tad uzskata, ka lauksaimnieciskajā ražošanā un visā pārtikas industrijā viss ir kārtībā. Un par pārējo runāt nav vērts. A.Krauze uzsvēra: "Latvijas produkcija ir soli priekšā pārējās Eiropas valstu ražojumiem, jo mūsējieji izmanto mazāk intensīvās ražošanas tehnoloģijas, līdz ar to mazāk pielieto arī ķīmisko vielu piedevas."

Pirma reizi bišu produkcijas kvalitāti pārbaudei uz Vāciju nosūtīja 2001.gadā, un tolaik laboratorija noteica deviņu aktīvo vielu klātbūtni. Pēc pāris gadiem laboratorija analīze jau 11 vielu klātbūtni, pēc tam bija jau divdesmit vielu rādītāji. A.Krauze stāsta: "Sapratām, ka mūsu medus ir ļoti labs un tīrs, tāpēc vairākus gadus ieturējām pauzi analīžu veikšanā. 2014.gadā vācu laboratorija jau pārbaudīja 131 aktīvo vielu. Pērnāgad bija 600 aktīvās vielas. Tas ir iemesls, kāpēc arvien vairāk kaut ko atrod. Mums tas svarīgi saistībā ar eksportu. Jo vairāk palielinās medus eksporta apjomī, jo vairāk jārēķinās ar šo analīžu rezultātiem. Bez tam arī pašiem jābūt pārliecinātiem, cik kvalitatīva ir mūsu produkcija."

Mazgājet augļus un ēdiet prātīgi

Runājot par konvencionālo lauksaimniecību, kas uz vidi atstāj visintensīvāko ķīmiska rakstura ietekmi, svarīgi atzīmēt nupat klajā nākušo faktu, ka Eiropas Savienības dalībvalstis

Biškopju seminārs Balvos. Cita starpā bitenieki kā nopietnu problēmu apspreida arī lāču pēdējos gados nodarītos postījumus. Stāstīja par lieliem dravu iznīcināšanas gadījumiem, kur lācis izsvaidījis stropus pilnībā. Latvijā lāčus šaut ir aizliegts, tādēļ biškopji varētu pretendēt uz pienācīgas kompensācijas saņemšanu šādu postījumu gadījumos.

tomēr atbalstījušas Eiropas Komisijas ierosinājumu vēl uz pieciem gadiem pagarināt herbicīda glifosāta izmantošanas atļauju, lai arī joprojām pastāv bažas par šīs vielas kancerogenitāti. Glifosāts ir visvairāk lietotā herbicīdu aktivā viela pasaulē, ko satur ceturtā daļa no visiem izmantotajiem herbicīdiem, arī populārais 'roundaps'. Glifosāts ir plaša spektra nezāļu iznīcinātājs, kas iedarbojas uz augu, tāpēc tas nokalst pāris dienu laikā. Domstarpības par glifosāta izmantošanu ES pastāv kopš 2016.gada jūnija, kad beidzas iepriekšējā 15 gadus ilgā izmantošanas atļauja un tika piešķirts 18 mēnešu ilgs pagarinājums, kas beidzas 15.decembrī.

Pēc tam, kad Vācija atsauca savus iebildumus un bija gatava balsoj 'par', Eiropas Komisijas ierosinājumu pagarināt izmantošanas atļauju atbalstīja 18 no 28 ES dalībvalstīm. 'Par' nobalsoja arī Latvija. Pret balsoja 9 valstis, tostarp Francija, viena valsts no balsošanas atturējās.

Tuvojas Ziemassvētki, un tas parasti ir citrusaugļu pastiprinātas pirkšanas un lietošanas laiks. Tādēļ Armands Krauze rosināja atcerēties, ka mandarīni, apelsīni un arī citi augļi, pirms tie nonāk veikalos, ir apstrādāti ar fungicīdiem, lai nebojātos transportēšanas laikā. Turklat šajos ķīmiskajos līdzekļos ir vairākas darbīgās vielas. Tādēļ pirms šo augļu lietošanas patēriņiem nav citas iespējas, kā tos ļoti rūpīgi nomazgāt.

Kā vērtējat aizvadīto dravas sezonu?

SKAIDRĪTE KAŠA TILŽĀ: Šogad mums klājās ļoti smagi dažādu apstākļu dēļ. Dravniecību, protams, ieteikmējā trakās lietavas. Taču viena labā nedēļā, kad nelija, deva patiešām dāsnu ienesumu. Varu teikt, ka, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, medus kopumā bija vairāk. Kreŋķus sagādā liekais mitrums, kas tagad valda stropos, kā arī divkājinie zagļi, kas iet un posta medus rānišus. Iepriekš pati dravā negāju, taču šosezon biju spiesta iemācīties darboties ar bitēm, lai šo nozari nepazaudētu. Sev par brīnumu neesmu arī vairs tik alerģiska, kā tas bija pirms tam. Mums ir 130 saimes. Manā vērtējumā, medus kvalitāte ir apmierinoša, taču to izteikti ieteikmē arī laika apstākļi. Runā, ka Latvijā pastiprināti ieved medu no Ukrainas.

JURIS ŠAICĀNS Viļakā: Salīdzinot ar iepriekšējo vasaru, šogad medus tomēr ir vairāk. Pāris labajās nedēļās bitēs čakli pastrādāja. Kvalitāti man grūti vērtēt, to pa īstam var noteikt tikai laboratorijas analīzes. Bet cilvēkiem katram ir sava garšas

Biškopības biedrības valdes priekšsēdētājs. Armands Krauze, ciemojoties Balvos, dalījās specifiskās dravniecības jomas darba gudrībās un atbildēja uz mūspuses biškopju jautājumiem.

izjūta. Vieniem nepatik rapša medus, citiem garšo pavasara ienesums, vēl kādam vajag tikai ziedu medu. Manas saimes atrodas Krievijas pierobežā. Tur nav rapša lauku, tikai graudaugu platības. Man nav bijis problēmu ar bitēm ķīmijas pielietojuma dēļ. Ne jau stropu skaits biškopim ir noteicošais, bet gan tas, cik spēcīgas ir saimes, cik produktīvi tās strādā. Pats ar bitēm nodarbojos hobija pēc.

Kas ir ziemas miera periods?

Skaidro pazīstamais biškopis JURIS ŠTEISELIS: -Miera periods biškopībā sākas rudenī, iestājoties vēsākam laikam, kad bites veido kamolu un pārtrauc perošanu. Taču atsevišķas saimes perus var turpināt audzēt ļoti ilgi - līdz pat Ziemassvētkiem, ja nav iestājies pastāvīgs sals. Ziemošanas sākumā bišu saimes var astāt daļēji nenosegtas - vēsums veicinās perošanas pārtraukšanu. Latvijā ziemas miera periods ilgst 6-7 mēnešus – no oktobra sākuma līdz marta vai aprīļa beigām.

Dažkārt jautā, kā ziemmošanu ieteikmē vēji? Protams, biškopim saimju apskate sokas labāk, ja stropi novietoti aizvējā. Vējš dravā ziemmošanas laikā ir vairāk nepatīkams biškopim nekā bitēm. Taču nedrīkst savas sajūtas attiecināt uz bišu saimju sajūtām. Vējš ir neizbēgama dabas parādība. Ja vien tas nerauj stropiem nost jumtiņus un neapgāž arī pašus stropus, bitēm, kas atrodas stropā, tas traucē visai maz. Protams, daudz kas atkarīgs no stropu konstrukcijas, no tā, kā dravnieks sagatavojes ziemai.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Foto - M.Sprudzāne

Foto - M.Sprudzāne

Lauku skolotāja

Ar skolu un matemātiku saistīts mūžs

Latvijas Republikas valsts svētku proklamēšanas pasākumā Baltinavas vidusskolas skolotāja ANITA KEIŠA saņēma Baltinavas novada domes Atzinības rakstu par ilggadīgu un kvalitatīvu pedagoģisko darbu un sakarā ar dzīves jubileju.

Iesniegumā par Atzinības raksta pasniegšanu Baltinavas vidusskolas direktors Imants Slišāns rakstīja: "A.Keiša ir matemātikas skolotāja, kuras darbu raksturo profesionalitāte, kompetence un kvalitāte. Gadu no gada skolotāja kvalitatīvi veic ne tikai ikdienas mācību darbu, bet arī veiksmīgi sagatavo skolēnus starpnovadu un Latgales reģiona matemātikas olimpiādēm un eksāmeniem. 2015.gadā Baltinavas vidusskola saņēma Draudzīgā aicinājuma fonda balvu (Skolu reitingā pēc Centralizēto eksāmenu (CE) rezultātiem Baltinavas vidusskola ir labāko skolu skaitā valstī. Matemātikas eksāmenā Baltinavas vidusskolai ir labākais rezultāts valstī lauku skolu grupā). Skolotāja Anita Keiša savulaik devusi lielu ieguldījumu, skolai pārejot uz elektronisko sistēmu "e-klase", arī tagad nodrošina kvalitatīvu un precīzu "e-klases" darbību. Skolotāja dzīvē izvadījusi četras audzināmās klases. A.Keišas pedagoģiskā darba profesionalitāti atzinīgi novērtē gan kolēģi, gan absolventi."

Cik ilgi jau strādājat skolā?

-Baltinavas vidusskolā sāku strādāt tūlīt pēc Liepājas Pedagoģiskā institūta beigšanas 1974.gadā. Baltinavas vidusskola ir manā pirmā un vienīgā darbavietā. Visus šos gadus esmu matemātikas skolotāja. Matemātiku esmu mācījusi dažādām klasēm (5. – 12). Šajā mācību gadā to mācu 8.- 12.klasei. Kādu brīdi biju arī informātikas skolotāja. Kad sākās pārmaiņas un skolā ieviesa informātiku, pabeidzu kursus un kādu laiku to mācīju.

Valda pieņēmums, ka meitenēm matemātika nepādodas. No kurienes Jums matemātikas gēns?

-Nezinu gan. Kā jau visi bērni, arī es bērnībā ar draudzenēm spēlēju veikalum, mums bija sava nauda. Tāpat spēlējām skolu, uzdevām mājas darbus un otrā dienā it kā uzdotu atprasījām. Matemātika man padevās arī skolā, piedalījos olimpiādēs. Man bija labas matemātikas skolotājas - pirmā skolotāja un audzinātāja Mērija Rezgale un vēlāk teicamniece izglītības darbā skolotāja Anna Barkāne. Pēc vidusskolas beigšanas iestājos studēt Liepājas Pedagoģiskajā institūtā, kur bija Matemātikas fakultāte. Tānī gadā, kad stājos institūtā, māsa to pabeidza. Viņa mani arī turp aizveda. Ja nebūtu izvēlējusies Liepāju, noteikti būtu stājusies kādā citā augstskolā, kur arī bija Matemātikas fakultāte. Starp citu, vidusskolā man padevās diezgan daudz priekšmetu. Patika sportot. Kad atrānu strādāt uz Baltinavas vidusskolu, pāris gadus vadīju arī sporta standas meitenēm, jo toreiz vēl bija paralēlklasses. Sporta standas zēniem un meitenēm notika atsevišķi. Zēniem tās vadīja Henriks Logins-Slišāns, bet es – meitenēm. Pati arī esmu spēlējusi volejboli gan vidusskolā, gan augstskolā.

Ieminējāties, ka toreiz skolā vēl bija paralēlklasses, pat vidusskolā. Kur tās pazuda?

-Arī tajos laikos tie, kuri pabeidza vidusskolu, stājās augstskolās. Aizgāja mācīties, bet atgriezās ne īpaši daudz. Galvenokārt atgriezās strādāt jaunie skolotāji. Pēc augstskolas beigšanas darbā uz padomju saimniecību nosūtīja jaunos lauksaimniecības speciālistus, bet daudzi no viņiem nebija

Ne tikai skolotāja, bet arī audzinātāja. Savulaik Anita Keiša bija audzēkne citām skolotājām Baltinavas vidusskolā. Arī pati dzīvē izvadījusi vairākas absolventu paaudzes. "Kad skolēni pirmoreiz sarodas klasē, visi ir vēl tādi bikli. Bet vēlāk sadraudzējas, pat ļoti sadraudzējas. Riko dažādus pasākumus. Un vēlāk, pēc skolas beigšanas, ierodas salidojumos," secina pedagoģe.

Iespējams, ka, studējot eksaktās zinātnes, tagad darbu atrast tomēr ir vieglāk?

-Nesen vidusskolas direktoram bija pētījums, cik absolventu uz kuru augstskolu aizgājuši studēt pēdējo piecu gadu laikā. Lielākais absolventu skaits procentuāli pēdējos piecos gados izvēlējušies studijas Latvijas Universitātē, Latvijas Lauksaimniecības universitātē, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā, Rīgas Tehniskajā universitātē, kā arī mācības Robežsardzes koledžā. Cik man zināms, manas audzināmās klasses skolēni, kuri studējuši eksaktās zinātnes, darbu ir atraduši tepat Latvijā. Uz ārzemēm aizbrauc vienīgi kāds, kuru varbūt neapmierina atalgojums.

Gadiem ejot, matemātikas mācīšanā taču nekas nemainās?! Kā smejas: reizini vai kopā lieci, divreiz divi iznāk pieci.

-Mācīmais saturs nemainās. Arī nākotnē tāpat aprēķinās laukumu, tilpumu, būs jārisina trigonometriskie, eksponentvienādojumi. Taču nākamas izglītības standarts būs balstīts, mācīties izmantojot kompetences. Tas ir, mācīmo vielu vairāk saistīt ar reālo dzīvi, mācīt skolēniem sadarboties, strādāt ko-

mandā, uzņemties atbildību. To, ko mācīmies stundās, parādīt, kā izmantojam reālajā dzīvē. Vēl neesam jauno metodi pamēģinājuši, bet savulaik tā skolēnus interesēja, kad bija āra praktiskie darbi, piemēram, soļa garuma noteikšana dabā, skolas augstuma aprēķināšana, leņķu lielumu noteikšana, dabā līdzīgo trīsstūri atrašana un aprēķināšana. Tas varbūt labāk paliks atmiņā nekā tikai formulas. Ne jau visiem matemātika padodas, taču kopīgiem spēkiem nepieciešamo cenšanās apgūt. Vidusskolu beidzot, matemātikā ir centralizētais eksāmens, arī beidzot 9.klasi, tad vēl ir valsts pārbaudes darbs 6.klasē.

Kā vērtējat jiezgu, kas sacelta ap izglītības reformu?

-Ir nepatīkami, ka tas viss tiek pasniegts tā, it kā tās lauku vidusskolas jau slēdz. Arī sabiedrība to tā uztver, - ā, nebūs skolas! Arī izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis pateica, - nekas oficiāli nav izlemts, apstiprināts. Teorētiski tā var būt! Bet nekur nav teikts, ka bērni un viņu vecāki obligāti izvēlēsies citu tuvāko vidusskolu. Pagaidām skolēnu skaits Baltinavas vidusskolā ir ar plus zīmi.

Kādu profesiju izvēlējušies Jūsu bērni?

-Man ir viena meita, viņa beigusi Rīgas Tehnisko universitāti, Ekonomikas fakultāti. Ir izveidojusi savu firmu un sniedz grāmatvedības pakalpojumus. Man ir divi mazbērni.

Izzinošās nodarbības

“Es tehnoloģiju laikmetā!”

“TehnoBuss” Baltinavā. Baltinavas vidusskolas 7.-12.klašu skolēni apmeklēja mobilo demonstrāciju laboratoriju “TehnoBuss”. Izzinošā nodarbību mērķis ir interaktīvā veidā iepazīstināt skolēnus ar inženierzinātņu jomas profesijām, modernajām tehnoloģijām, izglītības un karjeras iespējām šajā jomā, lai rosinātu jauniešu interesī par inženierzinātņiem. Ar “TehnoBusu” vēl iepazīnās Balvu pamatskolas, Stacijas pamatskolas un Viļsnas filiāles, Tilžas, Bērziņu vidusskolu un Krišjānu filiāles skolēni. Kopā ar grupu skolēnu (18 skolēni) no 8. līdz 12.klasei “TehnoBusu” Baltinavā apmeklēja arī Tilžas vidusskolas skolēni kopā ar fizikas un matemātikas skolotāju Maldru Strupku. Divu speciālistu vadībā, kuri apkaloja “TehnoBusu”, skolēni varēja izmēģināt metāla metināšanu, no stieples izveidojot savu vārda vai uzvārda pirmo burtu, aplūkot, kā darbojas 3D printeris, metāla frēze, virpa - metāla apstrādes darba galds. Skolēni uzdeva daudz jautājumu. Kāda meitene no vidusskolas 12.klases interesējās par mašīnbūves rūpniecību, ko, iespējams, varētu izvēlēties, skolu beidzot. Bija iespēja iepazīt arī citas ar metālapstrādi saistītas tehnoloģijas, robotus. Skolēni, kuri apmeklēja “TehnoBusu”, saņēma arī bukletus par dažādām profesijām. Lai noīrētu autobusu vienas skolas vajadzībām, nepieciešamas prāvas naudas summas. Tagad apkārtējo skolām atlīka tikai iegādāties degvielu, lai nokļūtu divās pasākuma norises vietās - Balvu pamatskolā un Baltinavas vidusskolā.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Stipra un sirdsgudra ģimene

Aklumu piespēlēja liktenis

ILGA un INDULIS PĒČI dzivo Cēsis, neredzīgo biedrībai piederošā daudzdzīvokļu mājā. Ilgas jaunības uzvārds ir Bukovska un viņas dzimtā vieta ir Žiguri, kur vēl tagad dzīvo māsa Irēna Kornejeva. Ilga neredz kopš dzimšanas, vīrs Indulis redzi zaudēja jaunības gados. Abi uzaudzinājuši dēlu un meitu un jau sagaidījuši mazbērnus - Sofiju un Rūdolfa. Par spīti visam, dzīve viņiem ir krásaina - Indulis ir mūzikis, arī Ilgai ir savi hobiji un rūpes par mājām. Viņi atklāja tikai dažas sadzīves šķautnes no savas ikdienas, bet tas bija pietiekami, lai saprastu, - šeit dzīvo stipra un sirdsgudra ģimene.

Uzcep burkānu kūku un aicina sūtīt e-pastu

Cēsis pie Pēču ģimenes ciemojos kopā ar Lizinsku ģimeni no Balviem, - Zīgrīda ir Ilgas māsica. Pirmais iespaids bija bailes, ka tikai abiem redzes invalīdiem kas negadās, - nenokrit, nepasliid... Vērojot galda celtos salātus, burkānu kūku, satraukta domāju, kas to visu pagatavojis. Uzzinot, ka pati Ilga, labu laiku neticēja, jo mums, redzīgajiem, ir grūti saprast, kā tas iespējams. Ilga, it kā lasot manas domas, piebildē, - cepot kūkas, nevaru tikai atdalīt olas baltumu no dzeltenuma. Pārsteidza arī Indulis sakot, lai droši sūtu viņam e-pastu. Gan televizora, gan datora ekrāni bija pārkāti ar dekoratīvām sedzīņām. Pirmo reizi baidījós uzdot jautājumus, jo... Bet tas pat nebija jādara, jo šie dzīlīgūtie cilvēki daudz ko izstāstīja paši piebilstot, - mūs žēlot nevajag.

Iepazīstas darbā

Ilga nāk no Žiguriem, bet mācījusies skolā vājredzīgajiem un neredzīgajiem bērniem Juglā. "Es vēl tagad atceros māsas teikto, ka man būs jādodas mācīties uz Rīgu. Vecmamma gan negribēja laist, bet es aizbraucu un devīņas klases pabeidzu Rīgā. Man labi padevās Braila raksts, lasīju ātri," stāsta Ilga. Savulaik Cēsis bija Latvijas Neredzīgo biedrības uzņēmums, kurā rāzoja metāla vāciņus, -tos izmantoja stikla burku aizvalcešanai. Redzes invalidi vāciņos ievietoja gumijas. Šeit strādāja arī Indulis un Ilga, un tieši darbavietā viņi 1985. gada rudenī iepazina viens otru, izveidoja ģimeni. Pieprasījums pēc metāla vāciņiem kritās, burkas sāka rażot ar aizgriežamiem vāciņiem, un uzņēmumu likvidēja. Darba nebija. "Man vienmēr ir interesējuši medicīna, psiholoģija. Jau bērni bās es spēlēju dakterus," savu klusino sapni atklāj Ilga.

Muzikants ceturtajā paaudzē

Indulis Pēcis astoņgadīgo skolu pabeidza Salacgrīvā, Cēsis mācījās mūzikas skolā, bet strādāja Alūksnē, bija dziedāšanas skolotājs. "Vēl atceros, kā ar ansambli bijām muzīcē Žiguros. Toreiz gan Ilgu nepazinu. Kāzas mēs svinējām pēc desmit gadiem - 1986. gadā. Esmu mūzikā ceturtajā paaudzē. Jau mans vectēvs staigāja, spēlēdams pa muižām," pastāsta Indulis. Viņš šo pasauli ir redzējis, krietnu laiku nēsājis stipras, tad arvien stiprākas brilles, bet notis varējis lasīt, pa pilsētu ar velospipēdu braucis, tomēr slimība progresējusi. Sākumā redzes tabulā pirmo rindu varējis saskatīt, taču vēlāk nekas nespējis palīdzēt, lai arī gājis pie ārstiem. Nu viņš saka, - kā ir, tā jādzīvo. Šobrīd Induļa prieks un nodarbe ir muzīcēšana, viņš spēlē baritonu, ar autobusu dodas uz meģīnājiem Rīgā, Juglas klubā, muzīcē koncertos. "Svarīgi ir daudzas lietas iemācīties pašam, lai

ar visu tiktu galā," uzskata redzes invalīds.

Dodas uz fitnesa jogu

Ilga ierosinājusi kādā projektā iekļaut vingrošanas nodarbības, un tas īstenojies. Bijuši pieejami trenera pakalpojumi, un nodarbības jogā ilgušas tikai tik, cik turpinājies projekts. Tad treneris rosinājis, lai nāk uz nodarbībām pilsētā. "Un tā es katru piekt dienu pusdienu laikā dodos uz pilsētas klubu, kur notiek fitnesa joga," saka Ilga. Vēl viņa pastāsta, ka divas reizes nedēļā dodas braukt ar velotrenažieri.

Grūtības citiem neatklāj

Ilga un Indulis bieži garākus ceļa gabalus mēro ar autobusu, un viņi uzslavē to vadītājus. "Tev jābūt kā parastam cilvēkam. Nedrīkst pieprasīt, vajag vienkārši palūgt to, ko vēlies, un sabiedrība tevi sapratīs," saka Ilga. Dodoties ārpus dzīvokļa, viņi lieto balto spieki jeb garo kāju, kā smēj Indulis. "Agrāk varēju orientēties pēc gaismām, ielu laternām, nu lietoju spieki, jo tā ir drošāk," saka Indulis piebilstot, ka grūtības citiem nav jārāda. Kā var pieprasīt valstīj, ka viņiem pienākas kas vairāk zinot, ka arī citiem neklājas viegli?

Tirgū un lielveikalos strādā dažādi laudis

Indulis uzskata, ka lielveikalai viņam ir problēma, bet Ilga uz tiem dodas tikai kopā ar draugiem vai paziņām. "Es zinu, ko gribu. Ja vēlos nopirkst svārkus, tad iedomājos griezumu un krāsu. Ja pie sava pusmēteļa vēlos cepuri, tad jautāju, vai piestāv gan manai sejai, gan mētelim. Un svecītes es lūdzu saskānot ar salvetēm, ko likt uz galda. Man patīk ziedi, un mēs ar pārdevēju sarunā vienojamies par konkrētam lietām, galvenais, lai ir ne tikai lēti un praktiski, bet arī skaisti. Un Dievs man devīs šīs sajūtas," pastāsta Ilga. Arī Indulis ir ko piebilst, jo dzīves laikā uzkrāta zināma pieredze. "Tiem, kuri tirgū saka, - derēs, derēs tev šī cepure, labāk iet ar likumu un atrast to pārdevēju, kurš tev dos pamēriņu, otru sakot, - nē, šī jums nepiestāv, vajag meklēt citu," tirgus knifīņus atklāj Indulis. Abi uzskata, ka visos gadījumos pircējam ar pārdevēju jābūt savstarpējam kontaktam, tad būs rezultāts. Kāds būsi pats, tā pret tevi izturēsies citi. Bet kā atšķirt banknotes, monētas? Pēc lieluma un izmēriem. Agrāk monētām bijuši tādi turētāji, kas ērti un ātri ļāvuši saprast, cik naudīņas izdots vai saņemts. Tos lietojuši pat redzīgie cilvēki. "Katrām eiro centam ir sava kantite..." smēj Indulis.

Palīdz runājošs telefons

Informāciju tehnoloģijas attīstās, un runājošs telefons vairs nav nekas jauns. "Es paņemu zvanu ūrnālu un dzirdu, kam man jāpiezvana, kuram neesmu atbildējusi. Palīdz balss programma," pastāsta Ilga. Viņa sazvanās ar bērniem un ir lepna par viņu izdarītajām dzīves izvēlēm. "Ir svarīgi, kā audzini, ko runā un stāsti jau kopš mazotnes. Tas bērnošs paliek. Paldies Dievam, ja ko atņem, vietā dod citas maņas," saka Ilga un dandas meklēt ūrnālu "100 labi padomi", kurā ir raksts par dēlu Sandi un svaigēšanu. To viņa atrod uzreiz un nes lasīt piebilstot, ka daži fakti vairs neatbilst patiesībai, jo dzīve nestāv uz vietas.

Gatavo ar millestību

Indulis datorā uzzieks mūziku, pastāsta par savām mūzikā gaitām, bet Ilga mudina baudīt ēdienu piebilstot, ka receptes savākuši pamazām. Viņa dziedājusi ansamblī, kur tikai divas sievietes bijušas neredzīgas. Citas vecākas

Foto - Z. Logina

Indulis un Ilga Pēči. Viņu ģimenes stāsts iedvesmo, - uzaudzināti un izskoloti dēls un meita, sagaidīti mazbērnī. Indulis, skatoties uz sievu, tā mīli saka, - Ilguci! Un nekas neliecina, ka viņi viens otru neredz.

kundzes nesušas dažādus gardumus un dalījušas ar receptēm. Izmēģinājusi arī Ilga, un nu vienu otru savu recepti neliedz citiem, arī māsīcī Zīgrīdai, kura ir konditore un uzņēmēja Balvos. "Kā tagad atceros, kad brauca ārzemju delegācijas, es zvaniju un konsultējos ar Ilgu. Viņa izstāstīja brīnišķigu lazanjas recepti, to pagatavoju un visiem garšoja," atceras Zīgrīda piebilstot, ka stāstu, kur noderējis Ilgas padoms, ir daudz vairāk. Ilga vēl tagad atceras, kā vinnējusi kādā Ziemassvētku loterijā importa veļas pulveri un piparkūku formīnas. Uzreiz devusies uz veikalā un iegādājusies cepeškrāsni. "Man patīk, ja mājās smaržo pēc ēdienu. Aiz loga auksti, drūms un list lietus, bet dzīvoklī omulīgs siltums. Esmu romantiķe," secina Ilga.

Cilvēki ir pretimnākoši
Cēsu neredzīgo biedrībai piederošajās mājās dzīvo daudzi redzes invalīdi. Kā viņiem šeit klājas? Kāpņu telpā izvietotas kastes papīru šķirošanai, uzreiz aiz ārdurvīm sākas krāsainas metāla margas, pie kurām pieturēties, ja cilvēki dodas iepirkties. Arī citi Cēsis dzīvojošie cilvēki ar redzes traucējumiem vērtē, ka pilsēta lielākoties ir pieejama un arī sabiedrība saprotēja. Ilga kā piemēru min veikalā pārdevējus un autobusu šoferus, kuri lielākoties ir pretimnākoši. Indulis, vērtējot vides piemērotību cilvēkiem ar redzes traucējumiem, atzīst: "Vienu problēmu ir stabu uzstādīšana, kuri tur iepriekš nav bijuši, tāpat uzrodes būvbedres. Ja mēs par šim izmaiņām zinātu, varētu izvēlēties citu maršrutu."

Nāk prātā bērnība

Ilga bērnībā kopā ar vecākiem dzīvojusi Žiguros, Dzelzceļa ielā. Tēvs Ādolfs Bukovskis bijis šoferis, māte Johanna - mājsaimniece. Tagad Žiguros dzīvo Ilgas māsa Irēna, un retajās ciemošanās reizēs nāk prātā atmiņas par bērnību. "Māsīcas devās izbraukumos ar riteni, un arī man gribējās braukt. Atceros skolu, stāstītās anekdotēs. Ar māsīcām kopā

Bērni par vecākiem...

Meita SANTA PĒCE, beigusi Rīgas Stradiņa universitātes Juridisko fakultāti, strādā Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Kurzemes iecirkņi Kriminālpolicijas nodalā par izmeklētāju:

-Cik atceros no jaunības laika, mūsu ikdiena ritēja kā vienkārša ģimenē. Mamma gan gatavoja est, gan kārtoja māju, kā arī gāja uz pilsetu. Mamma lūdza palīdzību vienīgi tad, kad faktiski ir vajadzīga redze, proti, noteikt apģērba krāsu vai lielveikalā pateikt preces cenu. Situācijas, kurās varētu uzskatīt par problēmu, neatceros, manuprāt, tādū īsti nebija.

Dēls SANDIS PĒCIS, Liepājas teātra aktieris:

-Sogād "Spēlmaņu nakts" ceremonijā mūsu teātris saņēma piecas balvas, esmu lepns par kolektīvu. Ja runā par dzīvi Cēsis pie vecākiem... Es dzīvoju vājredzīgo un neredzīgo kvartālā, un apkārt man likās normāla pasaule. Protams, ievēroju, ja mājās pie izlietnes nokrita kāds trauks vai nojuka kāda vecāku darbošanās. Lielā palīdzība no malas maniem vecākiem nav aktuāla, viņi ir pašprietekāci cilvēki. Drizāk palīdzēt vajag tieši redzīgajiem. Visi ir cilvēki, kāda starpība, ar kuru orgānu labāk orientējas laikā un telpā? Spēkam, prātam un sirdsījutībai jābūt līdzsvarā. Tikai tagad, kad pašam ir bērni, - ģimenē audzinām pusotru gadu vecus dīvīus - meitu un dēlu, - es daudz ko izprotu savādāk. Es redzu, kā ir, kad es uz viņiem skatos, un kā viņi skatās uz mani. Tik tagad es saprotu to atšķirību, kā bija manā ģimenē. Man bija mana privātā telpa, kurā es biju viens. Ja tevi redz, tas vairs nav privāti, tāpēc daudzas nianes, sajūtas piefiksēju tikai tagad. Esmu pateicīgs vecākiem par to vinentības un privātuma devu manā vizuālajā telpā. Man bija svarīgi, lai man ir sava kārtība paša izpratnē. Lai arī varbūt trakai izklausās, es domāju, ka no vienas puses vecākiem tā ir arī tāda kā Dieva dāvana. Kad visi dzīvo ar vienādām iespējām, kas rodas? Kolektīvais vējš pūš vienā virzienā. Ja cilvēkam ir atņemta viena māja, tas neļauj skriet visiem līdzi. Tas jauj būt pašam, dzīvot sev. Piemēram, iebrauc Rīgā, tevi pāriņem troksnis un pāri brāzī informācija, un to visu, ko redzi, smadzenes laiž caur sevi. Mammai tādu problēmu nav. Viņai ir citas domas, sajūtas. Bet neviens pats to neizvēlējās - redzēt vai neredzēt šo pasauli. To piepēlēja liktenis.

Ir Adventes laiks, un varbūt tieši tagad mums, redzīgajiem, vairāk jāpadomā, kā neiekrist mārketinga un reklāmas vilinājumu tiklos, bet padomāt par ko citu. Uzdot sev jautājumu, - kā varam palīdzēt līdzcilvēkiem? Dalīties tācu nozīmē daudzķārt pavairot laimes iespējas. Iemācīties pienēmt pasauli tādu, kāda tā ir, nevis tādu, kādu to vēlētos redzēt, sajust. Un ne mums spriegst, kas ir laimīgs vai nelaimīgs, mirdzošs vai tumšs. Dalailamas mācekļi Rimpoče ir teicis: "Iemācies milēt tos, kuri nav tev līdzīgi, kuri šķiet atšķirīgi, attālināti no tavas kultūras, tavas dzīves. Viņi ir citi tevis paši spoguļi. Bez viņiem tev ir tikai viens, turklāt nepilnīgs laimes attēls. Un tu neesi pa istam samierinājies ar sevi pašu."

Lappusi sagatavoja Z. Logina

Jaundzimušie

Pirma dēļ nosauc par Sebas-tianu. 27.novembrī pulksten 6.53 piedzima puika. Svars - 2,845kg, garums 49cm. Puisēna vecākiem Kristīnei Skalovai un Jānim Pāvu-lēnam no Gulbenes šis ir pirmais bērniņš. Jaunie vecāki stāsta, ka sākumā abi sapņoja par meitiņu, taču jau pirmajā ultrasonogrāfijas pārbaudē daktere paziņoja, ka tas būs puika. "Tiesa gan, pirmo reizi daktere par visiem 100% nebija pārliecināta. Taču nākamajā ultra-sonogrāfijā viņa jau ar pārliecību pateica, ka nav kļūdījusies - mēs patiešām gaidījām puiku. Sākumā Jānis par šo ziņu mazliet saskuma, jo viņam jau ir 3 brāļi un māsa, bet pagājušonedēļ piedzima arī otra māsiņa. Taču arī par dēlu, protams, viņš priecājas," stāsta Kristīne. Kad kļuva zināms gaidāmā bērniņa dzimums, atlīka izvēlēties pie-mērotāko vārda variantu. Kristīne un Jānis rūpīgi izšķirstīja vārda-dienu kalendāru un izrakstīja vār-dus, kuri katram patīk visvairāk. Pēc tam salīdzināja savus sarakstus. "Beigās izrādījās, ka abiem sakrīt pa vienam meiteņu un vienam zēnu vārdam. Tā kā abiem sarakstā bija

vārds Sebastians, dēlam izvēlējāmies to, savukārt, ja mums kādreiz piedzīms meitiņa, arī viņai vārds vairs nebūs jādomā. Sauksim par Stefāniju," teic jaunā māmiņa. Savukārt Jānis atklāj, ka dēlam bija jānāk pasaule tikai ap 7.decembri, bet viņš acimredzot nolēma mazliet pastiegties. "Tagad mums novembrī būs tik daudz svētku! Valsts svētki, 28.novembrī dzimšanas diena manai mammai, novembra vidū jubileju svinēs nupat dzimusī jaunākā māsiņa. Savukārt vissvarīgākie svētki, protams, būs Sebastianu dzimšanas diena 27.novembrī," stāsta jaunais tētis no Gulbenes.

Vēl dzimuši:

7.novembrī pulksten 22.35 piedzima puika. Svars - 3,870kg, garums 55cm. Puisēna mamma Karīna Romanova dzīvo Viļakas novada Šķilbēnu pagastā.

8.novembrī pulksten 13.04 piedzima meitenīte. Svars - 3,970kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Elīta Pavlova dzīvo Ludzas novadā.

13.novembrī pulksten 19.12 piedzima meitenīte. Svars - 4,215kg, garums 56cm. Meitenītes mamma Maruta Kalneja dzīvo Rugāju novada Lazdukalna pagastā.

14.novembrī pulksten 5.15 piedzima meitenīte. Svars - 3,565kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Inīta Ozola dzīvo Alūksnes novada Zeltiņu pagastā.

14.novembrī pulksten 17.58 piedzima meitenīte. Svars - 3,160kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Līga Nikolajeva dzīvo Balvu novada Briežuciema pagastā.

14.novembrī pulksten 21.52 piedzima puika. Svars - 3,225kg, garums 52cm. Puisēna mamma Ilze Jaundžeikare dzīvo Balvos.

16.novembrī pulksten 13.25 piedzima puika. Svars - 4,330kg, garums 61cm. Puisēna mamma Santa Gribuška dzīvo Riebiņu novada Galēnu pagastā.

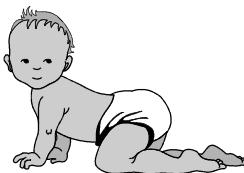
18.novembrī pulksten 12.22 piedzima meitenīte. Svars - 3,390kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Vita Timofejeva dzīvo Alūksnē.

19.novembrī pulksten 11.51 piedzima meitenīte. Svars - 2,920kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Gunta Sutugova Balvu novada Balvu pagastā.

19.novembrī pulksten 7.18 piedzima puika. Svars - 3,185kg, garums 54cm. Puisēna mamma Tatjana Lomakina dzīvo Balvos.

Novembrī

Reģistrēti jaundzimušie

RUGĀJU NOVADĀ

Rugāju pagastā

Gustavs Feldmanis (dzimis 27.oktobrī)

Lazdukalna pagastā

Ketrīna Kalnēja (dzimusi 13.novembrī)

VIĻAKAS NOVADĀ

Šķilbēnu pagastā

Ivo Romanovs (dzimis 7.novembrī)

Vilakas pilsētā

Selīna Ventniece (dzimusi 3.novembrī)

BALVU NOVADĀ

Balvu pagastā

Agnese Sutugova (dzimusi 19.novembrī)

Bērzkalnes pagastā

Gabriels Melnacis (dzimis 16.novembrī)

Briežuciema pagastā

Ralfs Supe (dzimis 1.novembrī)

Jana Logina (dzimusi 14.novembrī)

Balvu pilsētā

Rihards Supe (dzimis 1.novembrī)

Armands Kukučs (dzimis 5.novembrī)

Gvido Noviks (dzimis 7.novembrī)

Artūrs Jaundžeikars (dzimis 14.novembrī)

Artūrs Lomakins (dzimis 20.novembrī)

Stefānija Keiša (dzimusi 25.novembrī)

Reģistrētas laulības

Balvu Romas katoļu baznīcā

Aīga Mača un Dainis Keiselis

Rugāju novada Dzimtsarakstu nodaļā

Māra Kokoreviča un Mārtiņš Bērziņš

Reģistrēti mirušie

BALTINAVAS NOVADĀ

Jana Jefimova (1995.g.)

Jāzeps Kašs (1941.g.)

RUGĀJU NOVADĀ

Rugāju pagastā

Genovefa Šustova (1928.g.)

Marcijanna Auziņa (1932.g.)

Lazdukalna pagastā

Anna Būdniece (1938.g.)

Marcijana Masa (1925.g.)

VIĻAKAS NOVADĀ

Kupravas pagastā

Raimonds Vrubjevs (1971.g.)

Mednevas pagastā

Marijana Babāne (1923.g.)

Susāju pagastā

Avelds Bērziņš (1948.g.)

Šķilbēnu pagastā

Stānišlavs Bukšs (1931.g.)

Otilija Supe (1941.g.)

Jāzeps Pužulis (1929.g.)

Lazdulejas pagastā

Leontīna Bukša (1934.g.)

Ivans Petrovs (1942.g.)

Tilžas pagastā

Arvīds Grīns (1926.g.)

Vectilžas pagastā

Jefrosinija Rumjanceva (1936.g.)

Vera Trahnova (1950.g.)

Vīksnas pagastā

Skaidra Briede (1928.g.)

Balvu pilsētā

Arnolds Andrukels (1941.g.)

Veneranda Circene (1937.g.)

Sofija Dankeviča (1921.g.)

Edvīns Gravāns (1974.g.)

Lauma Jasinska (1933.g.)

Marija Pulkstene (1943.g.)

Pēteris Rūņs (1943.g.)

Osvalds Sebris (1934.g.)

Janīna Vanaga (1941.g.)

Elīzīda Jauniņa (1936.g.)

Eduards Siņavskis (1943.g.)

Evgenijs Baranovskis (1929.g.)

Bronislava Vilne (1923.g.)

Laikraksts "Vaduguns" sadarbībā ar SIA "Senda Dz" reizi mēnesi lasītājiem piedāvā dažādas receptes – vienkāršas un sarežģītas.

Ātra un garda maltīte japāņu stilā

Balvu Valsts ģimnāzijas 11.klases audzēknes ARTAS SMIRNOVAS ikdienā ir ļoti noslogota no rita līdz vēlam vakaram. Tomēr brīvajos brīzos viņu nereti var sastapt virtuvē, gatavojot gardu maltīti. Jaunietei ļoti patik šī nodarbe un lieliski padodas visdažādākie galas ēdienu, tomēr viens no iemīlotākajiem ir no tālās austrumu zemes Japānas aizgūtie suši.

Suši gatavot Artu iemācīja mamma, bet pēdējā laikā ar tiem ģimeni visbiežāk iepriecina tieši Arta. Šo gardo austrumzemes uzkodu iecienījusi visa ģimene, izņemot Artas tēti, kurš dod priekšroku ierastākiem latviešu ēdiņiem. Turklat suši pagatavošana neprasā pārāk daudz laika. Tas jauniete ir būtiski, jo viņas ikdienā ir diezgan saspringta. Pirms dažiem gadiem absolvējusi Balvu Mūzikas skolas vijoles klasi un apguvusi arī basgitāras spēli, Arta sadala brīvo laiku starp orķestra un jauktā kora "Mirklis" mēģinājumiem, kā arī Balvu Bērnu un jauniešu centra aktivitātēm. Šogad Artas pienākumu sarakstu papildinājuši arī autoskolas nodarbi apmeklējumi. Taču galvenais viņas pienākums joprojām ir zinību apguve, jo savu nākotni jauniete nolēmusi saistīt ar medicīnu, apgūstot fizioterapeita profesiju.

1.

Uzklāj rīsus. Vispirms speciālos suši rīsus ieber katlinā ar aukstu ūdeni un liek vārīties uz 20 minūtēm. Pēc garšas pievieno tiem suši etiķi un atdzesē. Uz speciāla suši rullēšanai domāta niedru paklājiņa liek jūras alģu lapu un vienmērīgā slāni klāj uz tās rīsus, atstājot nelielu atstarpi no lapas malām. Augšējo lapas malu nedaudz samitrina ar ūdeni, lai tā labāk salīp rullējot.

2.

Uzziež sieru. Uz rīsiem plānā kārtā uzsmērē svaigo sieru. Var izmantot jebkuru, piemēram, "Filadelfija" vai citu.

Liek pārējās sastāvdalas. Tuvāk lapas centram uz rīsiem un svaigā siera liek strēmelēs sagrieztus gurķus un papriku.

Cienā draudzeni. Šo japāņu uzkodu jauniete gatavo bieži, nereti uzaicinot nobaudīt maltīti arī savu draudzeni Montu Rīpu (no kreisās), kurai arī garšo suši. Monta neslēpj, ka arī pati labprāt kādreiz tos pagatavotu, bet līdz šim aizņemtības dēļ tas nav izdevies.

4.

Pēdējā sastāvdaļa. Šoreiz Arta izmanto divu veidu jūras veltes. Vienā porcijsā suši viņa liek lasi, otrā – krabju nūjiņas. Jauniete neiesaka abus šo produktus likt kopā. Viņa stāsta, ka suši pildījums var būt ļoti dažāds, un katrs var piemeklēt produktus, kas garšo vislabāk. Viņa dod priekšroku tieši lasim un krabju nūjiņām.

Nepieciešamie produkti:

- Auksti kūpināts lasis
- Krabju nūjiņas
- Saldā paprika
- Svaigs gurķis
- Speciālie suši rīsi
- Jebkurš svaigais siers
- Suši etiķis
- Žāvētu jūras alģu lapas
- Speciāls paklājiņš suši rullēšanai
- Sojas mērcē

5.

6.

Viss gatavs. Kad desīja sarullēta, to sagriež ar ļoti asu nazi nelielos gabaliņos. Ass nazis ir ļoti svarīgs, lai griezot suši neizjūk.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Jaunākie žurnālu numuri

Una

Ilona Balode-Ūdre: "Es nejūtos kā cietēja, jo uzskatu, ka man ir ļoti daudz dots."

Viktors Runtulis: "Vīrieši ir puikas līdz mūža galam, katram vīrietim iekšā sēz mazs puika."

Inese Fecere-Antipina. Brīnumaina sieviete. Brīnumains stāsts.

Mēneša personība. Ieva Kerēvica.

Legendas. Dzimuši Ziemassvētkos.

Precētu meiteņu stāstiņi. Sievišķīgā atdzimšana.

Stils. Iedvesma svētku tērpam.

Modes ziņas. Aktuāli jaunumi.

Skaistums. Āda ziemas apskāvienos.

Sievietei pērļu vecumā. Pārmaiņu laiks.

Svētkos. Mēs Tev dāvinām.

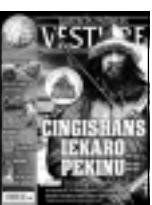
Bez tā neiztikt. Must have decembrim.

Dāvanas. Made in Latvia.

Celojums. Uz Berlīni pēc Ziemassvētkiem.

Mēneša gardums. Garšīgam svētku galdam.

Ilustrētā Pasaules Vēsture

Vēstures aculiecinieks: Valkā ieliek pamatakmēni neatkarīgai Latvijai. Pēc lielinieku apvērsuma Krievijā latviešu pilsoniskie spēki saprot, ka prasības pēc plašām pašnoteikšanās tiesībām var tikt izmestas mēslainē, ja viņi nerīkosies nekavējoties. 1917.gada 17.(30.)novembri Valkā lielākās latviešu politiskās partijas un sabiedriskās organizācijas nodibina Latviešu pagaidu Nacionālo padomi - pirmo latviešu pārstāvības orgānu, kas tiesīgs runāt visas tautas vārdā. Tās dibināšanu un valdes sēdes savās piezīmēs spilgti apraksta politiķis Kristaps Bahmanis, kolorīti atainojot laikmetu.

Somi celā uz neatkarīgu valsti. Somijas celā uz neatkarīgu valsti vēsturnieki parasti min divus nozīmīgus gadsakaitus. Viens ir 1917.gada 6.decembris, kad parlaments pasludina neatkarību. Taču ir arī otrs - simt gadu agrāks notikums. 1809.gadā Somija kļūst par autonomu lielkņazisti Krievijas impērijas sastāvā, un somi pamanās izveidot savu valsti valstī, kas citām lielās impērijas daļām nav lemts.

Čingishans iekaro Pekinu. Kad varenā Čingishana armija Ziemeļķīnā sasniedz Dzjiņu impērijas galvaspilsētu Džendu, mūsdieni Pekinu, to sagaida iespaidīgi nocetinājumi. Prasmīgie stepju karotāji ar ātrajiem zirgiem, lokiem un bultām tos nespēj pārvārēt. Lai iekarotu pilsētu, mongoli apgūst jaunu kara taktiku.

Uzbrukums Kaukāzam: Hitlers mēģina atņemt Staļinam naftas laukus. 1942. gada vasarā Trešā reiha bruņotie spēki ir ielauzušies dzīļi Padomju Savienības teritorijā, bet tālāk netiek ne no vietas. Armijai katastrofālī trūkst degvielas.

Legendas

Darbaļaužu Žanna D'Arka. Publikas nievāta un kaislīgi milēta, varas vajāta un pēc tam lolota, aktrise Inna Čurikova uz skatuves un lielā ekrāna pētījusi sievietes misiju sabiedrībā dažādos laikmetos.

Neprātīgā leitnanta Oliņa pučs. "Valmieras dēka", "visnožēlojamākais notikums", "farss", "ārprātīgs solis" - kā tik laikabiedri nesaucu kuriozos un reizē dramatiskos notikumus, kas risinājās piesnigušajā Valmierā 1927.gada 21.janvāra agrā rītā.

Opija kari. Tā dēvētie opija kari ir viens no lielākajiem pazemojumu un neveiksmju periodiem Ķīnas pastāvēšanas vēsturē, kas pastarpināti noveda pie reiz tik varenās impērijas krišanas.

Pašu valsts - pašu kārtis. Latviešu tautas ticējumos kārtis ir velna izgudrojums, bet vai tāpēc mūsu priekšteči nespēlēja kārtis? Spēlēja, un kā vēl, turklāt radīja paši savas kārtis, kādas citur pasaulē neatrast.

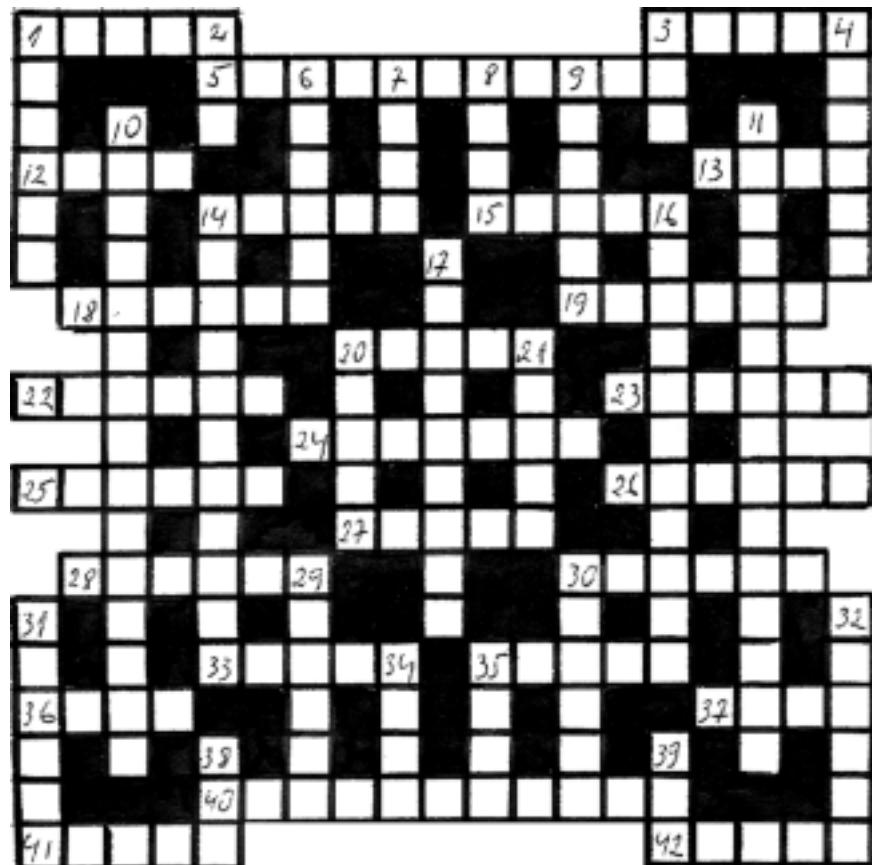
Militārais ģenijs Rommels. Vācu ģenerālis Ervīns Rommels karaja apbrīnojami straujā tempā, tādējādi radot apjukumu pretinieku rindās. Viņš bija militārs fenomens ar izcilu karotāja talantu un spēju improvizēt.

Vēl lasiet par notikumiem, kas noveda pie skandalozākās fotogrāfijas Amerikas tiesu vēsturē, Armitstedu dzimtas pēdām Rīgā, vēderdejām rituālu un veselības nolūkā, Rembranta van Reina neveiksmēm investīciju jomā, visu iekāroto Vidusjūras pērli Rodas salu.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu.
Atbildes gaidām līdz 25.janvārim.

Sastādījis A. Levgovds

Krustvārdu mīkla decembrī

Horizontāli:

1. Kopmītnē trūcīgajiem studentiem viduslaikos. 3. Zelta ālanti. 5. Padomdevējs. 12. Nātrija hlorīds. 13. Kučiera sēdeklis. 14. Pārvadāšanai paredzētie priekšmeti, masa. 15. Ābolu vīns. 18. Latviešu tautas dzējnieks (1865.-1929.). 19. Gatves. 20. I.Kālmāna operete. 22. Mutē redzamā zobu daļa. 23. Vācu domātājs, protestantisma dībinātājs (1483.-1546.). 24. Karaļdēls. 25. Jaukt (jēdzienus u.c., sarunval.). 26. Spēļu lapiņas. 27. Augstas personas pavadoņi. 28. Tapiņa kaut kā sastiprināšanai. 30. Brūnā lāča Ziemeļamerikas pasuga. 33. Apūdeņošanas kanāls Vidusāzijā. 35. Kuģa karogs. 36. Latviešu komponists un mūzikas zinātnieks, dzimis 1919.gadā. 37. Lūgšanu nobeiguma vārds. 40. Sadusmoties. 41. Kūlenis gaisā. 42. Kleitas mugurpuses pagarinājums, kas slīd pa zemi.

Vertikāli: 1. Apģērba gabals. 2. Hidrotehniska būve. 3. Eskers. 4.

Velns. 6. Īpašas sistēmas revolveris. 7. Tērce, strauts. 8. Latviešu diriģents (1917.-1967.). 9. Latviešu rakstnieks, politisks darbinieks (1871.-1942.). 10. Katolicisma virziens. 11. Mūsdienu protestantisma virziens. 14. Kūku u.c. veikals. 16. Pirkšana un pārdošana, lai pelnītu no kurga cenu starpības. 17. Segtas nestuves Austrumu zemēs. 20. Liels ugunskurs. 21. Vēju dievs senindiešu mitoloģijā. 29. Latviešu gleznotājs (1887.-1975.). 30. Lauksaimniecības ražojumi. 31. Veids, stils, piegriezums. 32. Naudas vienība Irākā u.c. 34. Latviešu gleznotājs (1896.-1944.). 35. Ierīce silta gaisa plūsmas iegūšanai. 38. Treniņcīņa boksā. 39. Uzņemt barību.

Novembra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 6. Fitings. 9. Korts. 10. Bolit. 11. Raiss. 12. Metrika. 14. Iekavas. 18. Puse. 20. Cigaretes. 21. Sabo. 25. Kārters. 26. Alunāns. 27. Alnis. 28. Cilvēks. 30. Kamenes. 31. Jako. 33. Kartotēka. 34. TASS. 38. Paniņas. 41. Mocarts. 42. Plimo. 43. Pleds. 44. Laime. 45. Kreicis.

Vertikāli: 1. Tiāra. 2. Misis. 3. Agasi. 4. Fosets. 5. Ēters. 7. Bonas. 8. Ligava. 13. Klips. 15. Ezera. 16. Batālists. 17. Destilāts. 19. Urānija. 22. Bankets. 23. Secēt. 24. Hurma. 29. Skaņa. 30. Kakao. 32. Krauls. 35. Artums. 36. Tilde. 37. Rajas. 39. Spāre. 40. Piķis. 41. Moris.

Uzmanību!

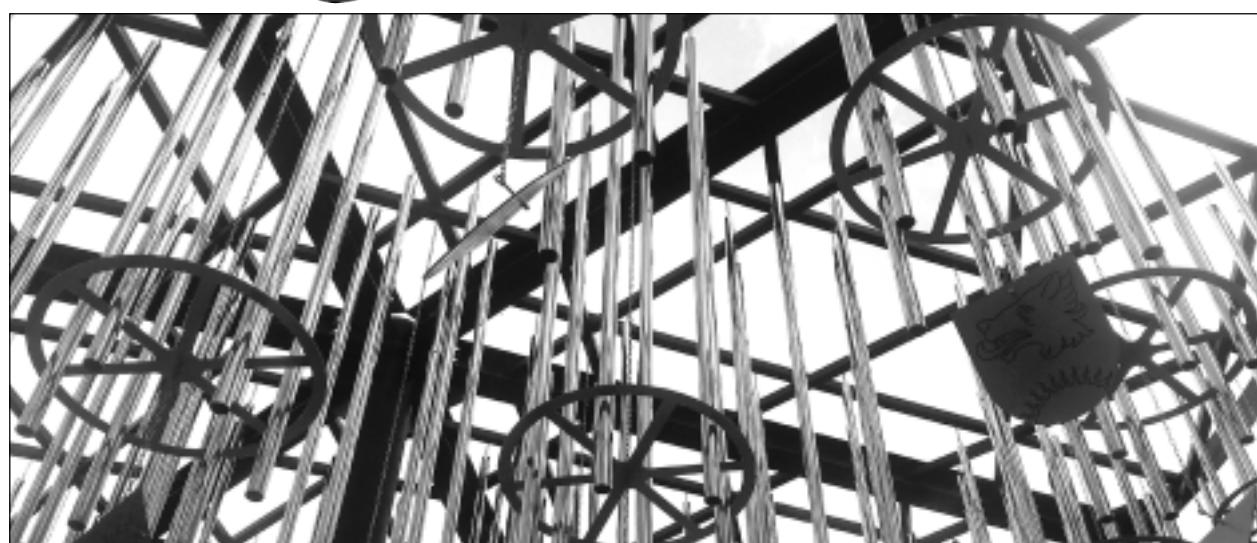
Laikraksta "Vaduguns" redakcija meklē sadarbības partneri, kurš sastāda krustvārdu mīklas.
Mob.tālr. 29360850, e-pasts: edgarsgabranovs@inbox.lv

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu.

Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Iespaidīgi. Iesūtīja laikraksts "Malienas Ziņas" redaktore Sandra Apine no Alūksnes.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

* Sākums 5.lpp.

Kā Vientuļos muitas posteni būvēja

Rekonstruētais postenis kā dāvana jubilejā

Sobrīd Vientuļu robežkontroles punktā strādā 54 robežsargi. Savukārt nākamā gada februārī aprītes 11 gadi, kopš Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes Vientuļu robežkontroles punktā priekšnieka amata pienākumus pilda VALĒRIJS VOROBOJVS. Viņš stāsta, ka pirms robežkontroles punkta rekonstrukcijas uz Vientuļiem brauca daudzas augstas amatpersonas. Savulaik Vientuļus ar savu klātbūtni pagodināja arī kādreizējais Valsts prezidents Valdis Zatlers, kura laikā tapa pirmais Vientuļu rekonstrukcijas projekts. Laika gaitā projektu arvien modernizēja un pilnveidoja, līdz pieņēma gala lēmumu uzsākt darbus. Turklat interesants ir fakts, ka apmēram tajā pašā laikā, kad robežkontroles punktu nodeva ekspluatācijā, aprīteja desmit gadu jubileja, kopš V.Vorobjovs Vientuļos pilda priekšnieka pienākumus. "Rekonstruētais robežkontroles punkts man un arī visiem pārejiem darbiniekiem bija kā dāvana. Agrāk darba telpas bija ierobežotas un lielā cilvēku kustība tajās bija traucējoša. Tagad telpas ir krieti plašakas, darbiniekiem ir savas darbavietas un viņi var koncentrēties un netraucēti pildīt savus dienesta pienākumus. Tas ir viens no lielākajiem rekonstrukcijas plusiem," gandarīts par paveikto ir V.Vorobjovs.

Jāpiebilst, ka pirms rekonstrukcijas Vientuļos apkalpoja tikai vieglos transporta līdzekļus un pasažieru autobusus. Pēc rekonstrukcijas infrastruktūra Vientuļos ir pilnībā piemērota,

lai apkalpotu arī kravu autotransportu. Tomēr, nemot vērā ierobežojumus ceļu infrastruktūrai Pleskavas apgabalā, šobrīd caur Vientuļiem iespējama tikai kravu transporta līdzekļu ar pilnu masu līdz 9 tonnām kustība. Robežšķērsošanas vietas atvēršana kravas transportam bija arī viens no jautājumiem, ko apsprieda Valsts ieņēmumu dienesta un Krievijas Federācijas Federālā muitas dienesta vadītāju tikšanās laikā pagājušā gada aprīlī. Jautāts, kad Vientuļus varētu uzsākt šķērsot kravas transportlīdzekļi, V.Vorobjovs stāsta, ka pašlaik viņa rīcībā nav jaunas informācijas, kad Krievijas pusē notiks ceļa infrastruktūras uzlabošanas darbi, kas ir galvenais priekšnoteikums, lai kravas transportlīdzekļi varētu uzsākt kustību caur Vientuļiem. "Jebkurā gadījumā Vientuļu infrastruktūra tam ir pilnībā gatava. Kas attiecas uz kopējo automašīnu plūsmu caur Vientuļu robežkontroles punktu, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, tā samazinās. To var skaidrot ar iedzīvotāju samazināšanos Latgalē un jaunu cilvēku došanos dzīvot un strādāt citviet. Tāpat daļa cilvēku izmanto Grebjuves un Terehovas punktus, kur ir labāka ceļu infrastruktūra. Savukārt atgriežoties no Krievijas, cilvēki vairāk izmanto Vientuļu punktu, caur kuru var ātrāk nokļūt mājās," skaidro V.Vorobjovs.

V.Vorobjovs robežsargiem novēl veselību, panākumus, izaugsmi un izturību, kas nepieciešama katru dienu. "Lai ikdienas darbs nepārvēršas rutinā un būtu motivācija strādāt arvien labāk! Sargāsim savu valsti un robežu!" vēl V.Vorobjovs.

Sadarbojas ar robežsardzi

Vēstures līkločus piedzīvojis arī Zemessardzes 31.kājnieku bataljons, kas dibināts 1991.gada decembrī Balvos un 2016.gada nogalē svinēja 25 gadu jubileju.

Sobrīd bataljona štābs atrodas Alūksnē. Tas izvietots kopīgās telpās ar NBS Kājnieku skolu, un bataljona atbildības teritorija ir četri mūspuses novadi un Alūksnes un Apes novadi. 31.Kājnieku bataljona komandieris ir pulkvežleitnants JĀNIS RITENIS, savukārt bataljona 1.Kājnieku rotas komandieris ir kapteinis GUNTARS MEŽALS. Rotā savus pienākumus pilda mūspuses novadu zemessargi, kuri sadarbojas arī ar Valsts robežsardzi. Piemēram, šogad 1.Kājnieku rotas 30 zemessargi sadarbībā ar robežsardzes pārstāvjiem sekmīgi apguva zemessargu programmu "Zemessarga pienākumi un rīcība robežkontroles pagaidu atjaunošanas laikā uz iekšējām robežām", iegūstot zināšanas par iekšējo robežu tiesisko regulējumu, zemessardzes kompetenci un uzdevumiem, iesaistoties robežkontroles atjaunošanas pasākumos, sakaru uzturēšanu un informācijas apmaiņu ar Valsts robežsardzes struktūrvienibām. 2017.gadā kopā ar Valsts robežsardzes pārstāvjiem notika arī teorētiskās nodarbības rotas atbalsta punktā Balvu muižā un praktiskās nodarbības apvidū. "Nepieciešamības gadījumā sniedzam atbalstu arī robežsargiem, piemēram, topogrāfijas vai ieroču apmācībā," stāsta 1.Kājnieku rotas komandieris G.Mežals.

Tiesu lietas

Rēzeknes tiesas Balvos kalendārs decembrī

Laiks	Dalībnieki	Būtība	Tiesneši
6.decembrī 9.00	VASILIJS KЛАPINS - soda izpildes lieta; atklāta tiesas sēde		Simona Gmireka
6.decembrī 10.00	ANDREJS MAŠNIKOVS KL.312.p. – par izvairīšanos no brīvības atņemšanas vai tiesību ierobežošanas soda izciešanas		Simona Gmireka
6.decembrī 13.00	JĀNIS VANCĀNS 262.p.1.d. - par transportlīdzekļa vadišanu, ja nav transportlīdzekļa vadišanas tiesību (transportlīdzekļa vadišanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas) un ja vadītājs atrodas alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē		Simona Gmireka
7.decembrī 10.00	MUHAMMAD ISHFAQ, SARFARAZ AHMED, USMAN FEYAZ, RAJA MEHRAN, HINA MEHRAN 284.p.2.d. – par valsts robežas tišu nelikumīgu šķērsošanu		Simona Gmireka
7.decembrī 11.00	AIGARS KOZLOVSKIS KL 262.p.1.d.; KL 312.p. – par transportlīdzekļa vadišanu, ja nav transportlīdzekļa vadišanas tiesību (transportlīdzekļa vadišanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas) un ja vadītājs atrodas alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē; par izvairīšanos no brīvības atņemšanas vai tiesību ierobežošanas soda izciešanas		Arvis Garais
7.decembrī 14.00	FJODORS VASILJEVS KL 175.p.3.d.; KL 185.p.1.d. – zādzība; par svešas mantas tišu iznīcināšanu vai bojāšanu		Arvis Garais
8.decembrī 11.00	VELTA ORLOVSKA KL 193-1.p.1.d.; KL 193-1.p.2.d. – datu, programmatūras vai iekārtu iegūšana, izgatavošana, izplatīšana, izmantošana vai glabāšana nelikumīgām darbībām ar finanšu instrumentiem vai maksāšanas līdzekļiem		Arvis Garais
11.decembrī 9.00	JEZUPS BOLŪJS KL 175.p.3.d. – zādzība		Simona Gmireka
11.decembrī 10.00	JĀNIS VILCIŅŠ 174.p.2.d. – par cietsirdīgu vai vardarbīgu apiešanos pret mazgadigo		Simona Gmireka
12.decembrī 11.00	SEGEJS ŠITS KL 312.p.; KL 233.p.2.d.; KL 262.p.2.d. – par izvairīšanos no brīvības atņemšanas vai tiesību ierobežošanas soda izciešanas; par šaujamieroča, šaujamieroča būtisko sastāvdaļu, šaujamieroča munīcijas, lielas enerģijas pneimatiskā ieroča, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises izgatavošanu, remontēšanu, iegādāšanos, glabāšanu, nēsāšanu, pārvadāšanu, pārsūtišanu vai realizēšanu bez attiecīgas atlaujas; par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts viegls miesas bojājums		Arvis Garais
13.decembrī 11.00	VALĒRIJS REINIKOVS KL 175.p.1.d. – zādzība		Arvis Garais
13.decembrī 13.00	VITĀLIJS LAŠKOVS KL 180.p.1.d. – par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā		Arvis Garais
15.decembrī 9.30	ALEKSEJS BRIZGALVOS KL 185.p.1.d.; KL 175.p.3.d. - par svešas mantas tišu iznīcināšanu vai bojāšanu; zādzība		Simona Gmireka
15.decembrī 11.00	EMĪLS TRUSKOVSKIS KL 256.p.1.d.; KL 253.p.2.d. – par narkotiskās vielas saturošu augu neatļautu sēšanu vai audzēšanu; par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtišanu bez nolūka tās realizēt, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tas izdarīts ar narkotiskajām vai psihotropajām vielām lielā apmērā		Arvis Garais
18.decembrī 9.00	KARINA MARDUHAJEVA - soda izpildes lieta; atklāta tiesas sēde		Simona Gmireka
18.decembrī 10.00	DENISS RUBĻOVS KL 218.p.2.d. – par izvairīšanos no nodokļu vai tiem pielidzināto maksājumu nomaksas vai par ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšanu vai samazināšanu, ja ar to nodarīti zaudējumi valstij vai pašvaldībai lielā apmērā		Simona Gmireka
19.decembrī 10.00	SAULIJS KAMINAS KL 323.p.1.d. – kukuļošana		Simona Gmireka
19.decembrī 14.00	SERGEJ SAVANOVIC - soda izpildes lieta; atklāta tiesas sēde		Arvis Garais
20.decembrī 12.00	SANDOS ZAVICKIS KL 130.p.3.d.1.pkt. – par vieglā miesas bojājuma tišu nodarišanu		Simona Gmireka
20.decembrī 13.00	VIKTORS JUSTS, STEFANS SEVRJKOVIS KL 175.p.3.d.; KL 180.p.1.d. – zādzība; par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā		Arvis Garais
21.decembrī 10.00	ARMANDS KOZLOVSKIS KL 126.p.1.d.; KL 176.p.1.d.; KL 183.p.2.d.KL 180.p.1.d. – par tiša vidēja smaguma miesas bojājuma nodarišanu; laupišana; izspiešana; par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā		Simona Gmireka
21.decembrī 10.00	RAISA VASJUČINA KL 176.p.2.d. – laupišana		Arvis Garais
21.decembrī 14.00	SANDRIS BAUSKA, ARVĪDS BAUSKA, NAURIS PETROVS KL 175.p.3.d.; KL 312.p. – zādzība; par izvairīšanos no brīvības atņemšanas vai tiesību ierobežošanas soda izciešanas		Arvis Garais
22.decembrī 10.00	SERGEJS VALENTJUKEVIĀCS KL 312.p.; KL 175.p.3.d. – par izvairīšanos no brīvības atņemšanas vai tiesību ierobežošanas soda izciešanas; zādzība		Arvis Garais

Informē policija

Dzērumā sabiedriskā vietā

20.novembrī Balvos 1967.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā alkohola reibumā. Vīrietim konstatēja 1,83 promiļu reibumu.

21.novembrī Balvos kāpņu telpā uz grīdas gulēja 1988.gadā dzimis vīrietis, kurš sabiedriskā vietā alkohola reibumā atradās atkārtoti gada laikā. Vīrietim konstatēja 2,44 promiļu reibumu un viņu ievietoja atskurbtuvē.

21.novembrī kādas mājas kāpņu telpā uz grīdas dzērumā gulēja vēl viens vīrietis. 1962.gadā dzimušais pārlieku iedzērušais iedzīvotājs alkohola reibumā sabiedriskā vietā atradās atkārtoti gada laikā. Vīrietim konstatēja 2,74 promiles un viņu ievietoja atskurbtuvē.

26.novembrī Balvos atkārtoti gada laikā sabiedriskā vietā alkohola reibumā atradās 1957.gadā dzimis vīrietis, kuram konstatēja 2,99 promiļu reibumu.

Savukārt tajā pašā dienā, 26.novembrī, atkārtoti gada laikā sabiedriskā vietā alkohola reibumā atradās 1967.gadā dzimis vīrietis, kurš šoreiz bija 2,70 promiļu reibumā. Visos minētajos gadījumos sastādīti administratīvi pārkāpuma protokoli.

Informē robežsardze

Kaldina panākumu

Valsts robežsardzes koledžas Profesionālās un taktiskās apmācības centrā Rēzeknē aizvadītas Iekšlietu ministrijas spartakiādes sacensības telpu futbolā. Sacensībās piedalījās sešas komandas – Valsts robežsardzes, Valsts policijas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD), Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes, Rīgas pašvaldības policijas un Apvienotās lekšlietu ministrijas Centrālā aparāta komandas. 1.vietu izcīnīja Valsts policija, 2.vietu – VUGD, bet godalgoto 3.vietu ieguva Valsts robežsardzes telpu futbolisti. Robežsardzes panākumu kaldināja arī Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes robežsargs ERVĪNS ZIEMELIS. Savukārt robežsardzes komandas treneris bija Valsts robežsardzes koledžas Militārās un fiziskās sagatavošanas priekšmetu katedras asistents majors Atis Litaunieks.

Informē ugunsdzēsēji

Sadarbojas ar medīkiem

24.novembrī pulksten 12.16 ugunsdzēsēji glābēji saņēma izsaukumu no Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) darbiniekiem, lai Balvu novada Bērzpils pagastā kādu sievieti palīdzētu nogādāt līdz NMPD automašinai.

Deg griestu pārsegums

27.novembrī pulksten 20.06 Balvos, Kooperatoru ielā, apkārt privātmājas skurstenim dega griestu pārsegums 5m² platībā. Iespējamais iemesls – dūmvada bojājums.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Informē VID

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa maiņa

Saskaņā ar šobrīd joprojām vēl spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem šī gada 15. decembris ir tas datums, līdz kuram nodokļu maksātāji var vērsties VID, lai atteiktos vai pieteiktos mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusam.

Aicinām pieņemt lēmumu par mikrouzņēmuma nodokļa maksātāja statusa saglabāšanu vai atteikšanos no tā, izvērtējot likumdošanas izmaiņas, kas nākamgad stāsies spēkā.

Sākot ar 2018.gada 1.janvāri, maksimālais mikrouzņēmumu gada apgrozījums būs 40 000 eiro gadā. Likuma pārejas noteikumos paredzēti īpaši nosacījumi tiem nodokļu maksātājiem, kuru apgrozījums 2018. vai 2019.gadā nepārsniedz 52 000 eiro. 2018. un 2019.gadā šādi mikrouzņēmumu nodokļa maksātāji ir tiesīgi nepiemērot 20% MUN likmi apgrozījuma ierobežojuma pārsniegumam virs 40 000 eiro, ja to apgrozījums 2017. vai 2016.gadā pārsniedza 40 000 eiro.

Izmaiņas arī paredz, ka turpmāk mikrouzņēmuma darbinieks varēs strādāt tikai vienā mikrouzņēmumā. Sākot ar 2018.gada 1.janvāri, VID vairs nereģistrēs mikrouzņēmuma darbinieku kā darba ņēmēju mikrouzņēmumā, ja tas ir nodarbināts citā mikrouzņēmumā. Ja MUN maksātāja darbinieki, kuri 2017.gada 31.decembrī ir nodarbināti vairākos mikrouzņēmumos vienlaikus, šādā veidā tiks nodarbināti arī 2019.gadā, tad, aprēķinot mikrouzņēmumu nodokli, mikrouzņēmuma papildus aprēķinātajai 15% MUN likmei pieskaitīs divus procentpunktus par katru šādu darbinieku un ar 2020.gadu tas zaudēs MUN maksātāja statusu.

Pieteikumus var aizpildīt brīvā formā un nosūtīt VID pa pastu vai iesniegt VID elektroniskajā deklarēšanas sistēmā (EDS) kā nestukturētu dokumentu. Esošajiem mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem, kuri arī nākamgad vēlas saglabāt šo statusu, pieteikums VID nav jāsniedz.

Plašāka informācija par izmaiņām mikrouzņēmumu nodokļa piemērošanā pieejama VID tīmekļa vietnē un VID informatīvajā materiālā. Jautājumu vai neskaidrību gadījumā aicinām zvanīt uz VID Nodokļu un muitas informatīvo tālruni 6712000, izvēloties pirmo tēmu "Nodokļi", konsultēties klātienē ikviens VID klientu apkalpošanas centrā vai arī uzdot savu jautājumu VID mājaslapas sadaļā "Kontakti/Uzdot jautājumu VID".

**Abonēšanas
indekss - 3004**

Veiksmes prognoze

5.decembris. Laba otrdiena labiem ļaudim, kad nevajadzētu gremdēties smagās pārdomās un slīgt depresijā. Vienkārši dariet savu darāmo un garastāvokļa uzlabošanai aizejiet ciemos. Iepriekš gan nopērciet kādu ciemakukuli mājas iemītniekiem. Ja sen plānojat ko iegādāties savai saimniecībai vai personīgi sev, tad īstā diena ir pienākusi.

6.decembris. Nervozajā trešdienā nevajadzētu no mušas uzpūst ziloni ne ģimenē, ne savā darbavietā. Joprojām dienu var padarīt krāsināku un priecīgāku ar iepirkšanos kādā mazākā vai lielākā bodītē. Šodien nav ieteicams aizrauties ar ūdens procedūram, tāpēc baseina vai pirts apmeklējumu atlīciet uz citu dienu.

7.decembris. Šodien pirms nosodit vīra (sievās vai bērnu) vai arī kolēga rīcību, paskatieties kritiski uz sevi. Kā tur bij' tanī parunā par skabargu cita acī un baļķi savējā? Tāpat centieties apspiest agresiju un vēlmi kādu pasūtīt... Laba diena, lai sāktu ko jaunu. Ja seko veselīgam ēšanas režīmam, tad šodien ieteicama olbaltumvielu diēta: jūras veltes, liesa gaļa, olas, piena produkti, rieksti un sēnes.

8.decembris. Enerģiska piektiena enerģiskiem cilvēkiem, kad panākumus Tu gūsi, ja būsi neatlaidīgs (-a) un pārliecīnāts (-a) par saviem spēkiem. Tāpēc droši uzstājies prezentācijās, sapulcēs vai deputātu sēdēs, vai piedalies darba pārrunās. Un, ja neizdodas Tev *paspīdēt* dienā, tad izdari to vakarā: uzvelc visskaistāko kleitu (vai elegantāko uzvalku) un dodies sabiedrībā. Tur Tevi noteikti pamaniš un pienācīgi novērtēs.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Informē VUGD

Adventes laikā neaizmirst par drošību

Ir pienācis gada klusākais un mierpilnākais laiks, kad teju ikkatrā mājā, birojā vai veikalā uz galda tiek likts Adventes vainags ar svečītēm. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) statistika liecina, ka ik gadu šajā laikā tieši no bez uzraudzības atstātas iedegtas sveces izceļas vairāki ugunsgrēki. Sagaidot Pirmo adventes svētdieni, VUGD atgādina vairākus drošības padomus, lai no mazas svečītes neizceltos liels ugunsgrēks.

Pagājušajā gadā Adventes laikā ugunsdzēsēji glābēji dzēsa 19 ugunsgrēkus, kuri izcēlās degošas svečītes dēļ. Adventes vainagā vai Ziemassvētku eglītē, vai arī ugunsgrēks bija izcēlies no bez uzraudzības atstātām degošām svečēm. Dzīvojamās telpās dzēsti 14 ugunsgrēki, virtuvē - divi, bet tirdzniecības telpā - viens. 2016.gadā šādos ugunsgrēkos cieta pieci cilvēki, bet četri tika izglābti. Savukārt šogad līdz decembrim reģistrēti jau 15 šādi ugunsgrēki, kas izcēlušies bez uzraudzības atstātu sveču dēļ.

Lielākoties Adventes vainagi sastāv no degtspējīgiem materiāliem, un tie, līdzīgi kā telpās novietotas Ziemassvētku eglītes, viegli aizdegas no bez uzraudzības atstātas sveces liesmas. Lai degoša svece neizraisītu ugunsgrēku, VUGD aicina ievērot drošības padomus:

- pirms sveces aizdegšanas tā jāatbrīvo no visa veida iepakojuma un, ja klāt ir pievienota lietošanas instrukcija, tā jāizlasa;
- sveces stabili jānovieto uz nedegošas virsmas;
- degoša svece rada augstu temperatūru, tāpēc vienmēr pārliecinieties, ka svece atrodas drošā attālumā no degtspējīgiem priekšmetiem un lietām: audumiem, mēbelēm, aizkariem u.c.;
- nenovietojiet sveces citu siltuma avotu tuvumā, piemēram, uz televizoriem, radiatoriem, iekurtām krāsnīm vai kamīniem;
- nepieļaujiet liesmas nonākšanu tiešā saskarē ar dekoratīvajām sveču aplikācijām, svečturiem, stiklu, jo karstuma ietekmē tie var saplist;
- uzmaniet, lai svece atrastos bērniem un mājdzīvniekiem nepieejamā vietā;
- neatstājiet degošas sveces bez uzraudzības, pat ne uz īsu bridi un, dodoties prom vai pirms gulētiešanas, pārliecinieties, ka sveces ir nodzēstas;
- neievietojiet sveces Adventes vainagā tieši uz degtspējīgiem priekšmetiem, bet iestrādājiet vainagā stabilus un nedegošus sveču turētājus;

atcerieties, ka dekoratīvās želejveida sveces ar dažādiem dekorējumiem nav paredzētas dedzināšanai;

atcerieties, ka svečītes dedzināt eglītē ir ļoti bīstami un no tām viegli var uzliesmot pati egle vai tās dekorācijas.

Lai Adventes laiks paietu mierīgi un neizceltos ugunsnelaimē, VUGD aicina iedzīvotājus Adventes vainagos sveces neizmantot vai arī tās nedēdzināt.

Gadījumā, ja svētku dekorācijām, piemēram, Ziemassvētku eglēs vai mājas rotāšanai izvēlaties elektriskos rotājumus/virtenes, atcerieties, ka:

pirms elektrisko rotājumu/virteni lietošanas rūpīgi izlasiet instrukciju un aplūkojiet marķējumu uz virteņu iepakojuma. Ja ieraudzīsiet tādu apzīmējumu kā mājiņa ar klāt pievienotu paskaidrojumu angļu valodā "for outdoor use", tas nozīmē, ka šis rotājums būs piemērots eglēs greznošanai pagalmā vai mājas fasādei;

iekštelpām paredzētās virtenes nedrīkst lietot ārpus mājas, jo spuldzītes neizturēs gaisa temperatūru un sabojās;

ja izmantojat jau lietotas elektrisko spuldzīšu virtenes, pārliecinieties, vai tās nav bojātas.

Visiem Latvijas iedzīvotājiem VUGD novēl drošu, mierīgu un saticīgu Adventes laiku! **Neaizmirstiet, ja tomēr notikusi nelaimē un ir nepieciešama operatīvo dienestu palīdzība, nekavējoties zvaniet uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112!**

Turpinās**abonēšana****2018.gadam****Nakts Diena**

	Nakts	Diena
T 6.12	Apriāles, stīrs sniegs 0	Vākotains -1
C 7.12	Ilzīnākums -7	Apriāles, sniegs -2
Pk 8.12	Apriāles +2	Apriāles, neliels leitus +1
S 9.12	Apriāles, neliels leitus +1	Apriāles +1

Gismeteo.Jaunumi.

Meklējam atbildi

Pabalsti apbedīšanai

"Dzīvē nākas saskarties ar skumjiem mirķiem, kad mūžības ceļā jāpavada tuvs cilvēks. Gribētos uzzināt, vai valsts piešķir kādu pabalstu šādā gadījumā," jautā lasītāja.

Valsts piešķir apbedīšanas pabalstu:

● sociāli apdrošinātam cilvēkam tā apgādībā bijuša ģimenes locekļa nāves gadījumā;

● sociāli apdrošināta cilvēka ģimenes loceklīm vai cilvēkam, kurš faktiski uzņēmies apbedīšanu, ja miris sociāli apdrošinātais, bezdarbnieks, pensijas vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējs;

● ģimenes loceklīm vai cilvēkam, kurš uzņēmies apbedīšanu, ja sociāli apdrošinātais vai tā apgādībā bijušais ģimenes loceklīs miris mēneša laikā pēc darba attiecību vai pašnodarbinātības izbeigšanas.

Apbedīšanas pabalsta apmērs noteiktos gadījumos ir šāds:

● apdrošinātā cilvēka nāves gadījumā - mirušā apdrošinātā mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas divkāršā apmērā;

● bezdarbnieka pabalsta saņēmēja nāves gadījumā - valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta trīskāršā apmērā;

● apdrošinātā cilvēka apgādībā bijuša ģimenes locekļa nāves gadījumā - valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta trīskāršā apmērā;

Invaliditātes pensija un minimālie pensiju apmēri

"Gribētos uzzināt, kuri cilvēki var saņemt invaliditātes pensiju, kādi dokumenti nepieciešami un kādi ir šīs pensijas apmēri," jautā lasītāja.

Invaliditātes pensiju var saņemt cilvēki:

○ kuri nav sasniegusi noteikto pensijas vecumu,
○ kuriem nav piešķirta, t.sk., priekšlaicīgi, vecuma pensija,
○ atzīti par invalidītiem (izņemot, ja invaliditātes cēlonis ir nelaimes gadījums darbā vai arodslimība pēc 1997.gada 1.janvāra),

○ kuriem apdrošināšanas stāzs nav mazāks par trim gadiem.

Invaliditātes pensiju izmaksā līdz vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamā vecuma sasniegšanas - kad cilvēks sasniedz valstī noteikto pensijas vecumu, viņam tiek piešķirta vecuma pensija. Invaliditātes laikā tā nedrīkst būt mazāka par invaliditātes pensiju, kas saņemta līdz vecuma pensijas piešķiršanas brīdim. Tāpēc, ja invaliditātes pensija ir lielāka par noteikto vecuma pensiju, cilvēks saņem vecuma pensiju, kas noteikta invaliditātes pensijas apmērā. Savukārt, ja pensijas piešķiršanas brīdi invaliditāte vairs nav noteikta, tad cilvēkam izmaksā aprēķināto vecuma pensiju.

Invaliditātes pensijas apmēra saglabāšanu, piešķirot vecuma pensiju, **nepiemēro**, ja tiesības uz vecuma pensiju iegūtas, pamatojoties tikai uz starptautiskajiem ligumiem sociālās drošības jomā vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīla regula (EK) Nr.883/2004 par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšanu, kā arī gadījumā, kad apdrošināšanas stāzs, par kuru aprēķināta vecuma pensija, ir mazāks par apdrošināšanas stāzu, par kuru aprēķināta invaliditātes pensija.

Strādājot invaliditātes pensija tiek izmaksāta pilnā apmērā.

Invaliditātes pensijas apmērs ir atkarīgs no cilvēkam noteiktās invaliditātes grupas.

3. invaliditātes grupas gadījumā invaliditātes pensiju piešķir valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērā, t.i., 64,03

● pensijas saņēmēja nāves gadījumā - mirušā divu mēnešu pensiju apmērā;

● valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēja nāves gadījumā - valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkāršā apmērā.

Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs ir 64,03 eiro, invalidiem kopš bērnības - 106,72 eiro.

Pieprasot apbedīšanas pabalstu, pabalsta pieprasītājs jebkurā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) nodaļā rakstveida pieprasījumu pabalsta piešķiršanai var iesniegt:

✓ personiski ierodoties VSAA nodaļā;
✓ elektroniska dokumenta formā, norādot tajā visu nepieciešamo informāciju vai izmantojot VSAA mājaslapā (www.vsaalv) esošo veidlapu;

✓ nosūtot to pa pastu, norādot tajā visu nepieciešamo informāciju vai izmantojot VSAA mājaslapā (www.vsaalv) esošo veidlapu.

Ja miris pensionārs, viņa laulātais (arī vecuma, invaliditātes vai izdienas pensijas saņēmējs), papildus apbedīšanas pabalstam var saņemt vienreizēju pabalstu mirušā divu pensiju apmērā. Lai to saņemtu, pensionāra laulātajam VSAA jāsniedz iesniegums pabalsta saņemšanai un laulātā miršanas aplieci.

eiro, bet invalīdam kopš bērnības - 106,72 eiro.

1. un 2. grupas invaliditātes pensijas apmērs ir atkarīgs no:

○ cilvēka vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, ko nosaka par jebkuriem 36 mēnešiem pēc kārtas pēdējo 5 gadu laikā pirms invaliditātes pensijas piešķiršanas;

○ cilvēka individuālā apdrošināšanas stāža;

○ no maksimāli iespējamā apdrošināšanas stāža, kuru nosaka no 15 gadu vecuma līdz likumā noteiktā pensijas vecuma sasniegšanai.

Ja cilvēks 5 gadus pirms invaliditātes pensijas piešķiršanas nav bijis pakļauts invaliditātes apdrošināšanai, tad invaliditātes pensija tiek piešķirta minimālā apmērā:

○ 1.grupas invaliditātes pensijas minimālais apmērs ir vienāds ar valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu, kuram piemērots koeficients 1,6 (102,45 eiro, invalīdam kopš bērnības - 170,75 eiro);

○ 2.grupas invaliditātes pensijas minimālais apmērs ir vienāds ar valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu, kuram piemērots koeficients 1,4 (89,64 eiro, invalīdam kopš bērnības - 149,41 eiro).

Lai cilvēki varētu pieteikties uz invaliditātes pensijas piešķiršanu, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (VSAA) nepieciešams iesniegt:

✓ iesniegumu par invaliditātes pensijas piešķiršanu;
✓ apdrošināšanas (darba) stāžu apliecināšus dokumentus (ja apdrošināšanas stāzs ir līdz 1996.gadam).

Informāciju par invaliditātes noteikšanu Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija VSAA iesniedz elektroniski.

Dokumentus var iesniegt jebkurā VSAA nodaļā. Pieprasot pensiju, jāuzrāda personu apliecināšus dokumentus. Ja pēc invaliditātes pensijas (1. vai 2. grupas invaliditātes gadījumā) piešķiršanas cilvēks ir strādājis un veicis vai par viņu bija jāveic sociālās apdrošināšanas iemaksas, viņš var pieprasīt savas pensijas pārrēķinu.

Pateicība

Sīrsnigi pateicamies prāvestam Mārtiņam Klušam, dziedātājiem, "Rituma", Dzidras Sērmūkšas kolektīviem, darba kolēģiem, bijušajiem kolēģiem, radīem, draugiem, kaimiņiem, kuri atbalstīja mūs sāpu brīdi, pavadot **Albertu Timenieku** pēdējā gaitā.

SIEVA, BĒRNI, MAZBĒRNI, MAZMAZBĒRNI

Zini un izmanto

Aicina izmantot publiskojoamo datu bāzē pieejamo informāciju

Lai veicinātu sabiedrības informētību, kā arī komercdarbības vides drošību, godigu konkurenci un labprātīgu nodokļu saistību izpildī, Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) papildinās VID publiskojoamo datu bāzi ar jaunu informāciju par nodokļu maksātājiem. Publiskojamās informācijas veids un apjoms noteikts likumā "Par nodokļiem un nodevām" veiktajos grozījumos.

Likuma grozījumos noteikts, ka, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, VID jāpublisko informāciju par:

□ darba devējiem, kuri nav samaksājuši sodu par darba samaksas noteikumu pārkāpšanu;

□ darba devējiem, kuru darbinieku vidējais mēneša atalgojums ir valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmērā vai mazāks;

□ nodokļu maksātājiem, kuri normativajos aktos noteiktajā termiņā nav iesnieguši likumos paredzētās nodokļu deklarācijas;

□ personām, kuras iekļautas riska personu sarakstā.

Darba samaksas noteikumu pārkāpšana visbiežāk ir saistīta ar *aplokšķu* algu izmaksu. Informācija par darba devējiem, kuriem ir aktuāls un nenomaksāts administratīvais sods par konstatētu darba samaksas noteikumu pārkāpšanu, rosinās sabiedrību izvērtēt ar darbas pēka nodokļu izlietojumu saistītas situācijas, pamatojoties uz faktiem par atsevišķu tirgus dalībnieku vēlmi uzņemties atbildību par savu darbinieku labklājību. Piemēram, laikus apsvērt risku nesaņemt sociālās garantijas, strādājot pie uzņēmēja, kuram jau ir konstatēts darba samaksas noteikumu pārkāpums, turklāt sods par to nav samaksāts. Informācija par personām, kas nav samaksājušas administratīvo sodu, būs pieejama līdz dienai, kad sods tiks samaksāts.

Informācija par darba devējiem, kuru darbinieku vidējais mēneša atalgojums ir valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmērā vai mazāks, būs noderīga, izvērtējot darba samaksas atķirības līdzīgos uzņēmumos, un palīdzēs pirms stāšanās darba tiesiskajās attiecībās apsvērt iespējamos riskus. Datu tiks iegūti, apkopojot darba devēju sniegtās ziņas par savu uzņēmumu, un aktualizēti reizi mēnesī 25.datumā.

Informācija par nodokļu maksātājiem, kuri par vairāk nekā piecpadsmit dienām būs nokavējuši normativajos aktos paredzēto nodokļu deklarāciju iesniegšanu, mudinās ievērot likuma prasības un paplašinās uzņēmēju iespējas izvērtēt riskus, izvēloties potenciālos darījuma partnerus. Informācija tiks aktualizēta katru mēnesi 7. un 26.datumā.

Iespēja iepazīties ar riska personu sarakstu būs noderīga gan uzņēmējiem, gan darbiniekiem un veicinās komercdarbības vides drošību. Datu par sarakstā iekļautajām personām tiks atjaunoti katru dienu, tādējādi informācija no publiskojoamo datu bāzes tiks dzēsta, līdzko persona būs novērsusi pārkāpumus.

Visa minētā informācija būs pieejama ikvienam interesentam VID tīmekļa vietnē www.vid.gov.lv, sadaļā "Publiskojoamo datu bāze", kurā jau tagad ir publicēta plaša informācija, piemēram, par saimnieciskās darbības apturēšanu, nodokļu parādniekiem, valsts amatpersonu pārkāpumiem u.c.

Jautājumu vai neskaidrību gadījumā aicinām zvanīt uz VID informatīvo tālruni 67120000 vai nosūtīt jautājumu, izmantojot VID tīmekļa vietnes sadaļu "Kontakti" – "Uzzot jautājumu VID".

"Vaduguns" abonēšanas cenas 2018.gadam (EUR)

FIZISKĀM PERSONĀM
2017.gada 12 mēnešu abonentiem

1 mēnesis	3 mēneši	6 mēneši	12 mēneši
4.95	14.70	28.50	54.50
			PĒRKOT - 65,96

Apsveikums

Tūkstoš dzidru saules staru
Lai vēl ilgi dzīvē mirdz.

Mīli sveicam **Bronislavu Gaspažinu**
dzimšanas dienā! No sirds vēlam laimi, prieku, veselību.
Anastasija, Adrija, Irēna, Veronika

Pērk

Z.s "Strautiņi"
mājlopus.
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
PAR AUGSTĀM CENĀM
IEPĒRK JAUNLOPUS UN
LIELLOPUS.
IEPĒKAM ARĪ NOMEDĪTUS
BRIEŽUS UN AĻŅUS.
Samaksa pēc vienošanās.
Tālr. 26185703, 25573447.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlitēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA "AIBI"
iepērk
liellopus,
jaunlopus,
telus, jērus.
Augstas cenas.
Tūlitēja samaksa. Svari.
Tālr. 20238990.

Pērk meža īpašumus
ar zemi un cirsmas.
Tālr. 29433000.

Pērk smagos purva diskus.
Tālr. 28772537.

Pērk lauku māju.
Tālr. 28282021.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus,
telus, jērus. Samaksa tūlitēja.
Augstas cenas bioloģiskajiem
lopiem. Tālr. 62003939.

Pērk lietotus gāzbetona vai
keramzīta blokus. Tālr. 25431028.

Pērk traktoru K-701.
Tālr. 28772537.

Dažādi

16.decembri brauciens uz
BELOSTOKAS PIRMSSVĒTKU
TIRGU. Tālr. 26317773, 26133911.

Jauns preču pievedums mazlietot
apgāberu veikalā, Tautas1.

Vēlos izīrēt 1-istabas dzīvokli
Balvos. Tālr. 22029558.

Pārdod

Pārdod labu govi. Tālr. 26405626.

Pārdod sivēnus (bioloģiskie).
Tālr. 28774157.

Pārdod sausu malku vai maina pret
veciem motocikliem.

Garās malkas sagabalošana,
skaldišana, izbraucot pie klienta.
Tālr. 26425960.

Pārdod siena rullus Susāju pagastā.
Tālr. 25431028.

Pārdod 2-istabu dzīvokli (malkas
apkure). Tālr. 22432075.

Sirsinga pateicība
labsirdigajiem, izpalidzīgajiem
cilvēkiem ar zelta rokām: Jānim
Žiguram, Agnesei Puļcīai,
Edvīnam Ločam, Intaram
Klikučam. Visām labajām rokām
- PALDIES!

**Pateicības
vārdi**
Ikvienam ir
iespēja īsi un
konkrēti pateikt
paldies kādam
labvēlim, palīgam,
sponsoram, atbalstī-
tājam. Dārgi tas nemaksās - tikai
3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie
ir "Pateicības vārdi".

Paldies tev, māt, par mūža gadiem,
Par tavu mīlestību, kurā sildīties bij'
jauts
Caur naktim zvaigžnotām un rasas
ritiem zilgitem
Pie tevis steigties sirds vēl nemītigi
sauks.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Ēriku**
Gabrānei ar ģimeni, māmiņu
NELLIJU ZELČU mūžībā pavadot.
Valentīna, Elmīra, Lolita, Raitis,
Indriku, Vilku, L.Andrupu ģimenes

Māt, man liekas, ka tu no tumsas
uzsmaidi man
Un roku tik gādīgi, mīļi uz pleca
mierinot liec.
... bet nodreb tikai svēces liesma,
Rozes ziedam nobirst ziedlapa
balta.

Dalām skumju un dvēseles sāpju
smagumu ar **Ēriku un tuviniekiem**,
pavadot **MĀMULIŅU** mūžības celā.
Darba kolēges

Kad saplaiks dārzā ziedi -
Visskaistākos nesišu tev.
Un dziesmu, ko manim tu dziedāji,
To sirdi glabāju sev.

Ēriku! Lai klusa un patiesa
līdzjūtība palīdz pārvarēt sāpju
smagumu **Tev** un **Taviem mīlajiem**,
zaudējot jūsu mīļo **MĀMINU**,
VECMĀMINU, **VECVECMĀMINU**.
Zinaīda, Ivars

Birst ziedos asaras kā zvaigznes,
Jo tavā takā skujas smagi krīt.
Cik grūti iedegt baltu sveci
Un ziedus klāt pār tavu kapu, māt.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Ēriku**
Gabrānei ar ģimeni, **MĀTI**,
VECMĀMINU pavadot mūžības
celā.

Jermacānu ģimene

Es visu atstāju jums
Savas skumjas un prieku, kas bijis,
Savu darbu un domas,
Kas kopā ar Jums kā raibs dzīpars
vijies...
(V.Kokle-Līviņa)

Kad pārtrūcis mūzs visdārgākajam
cilvēkam pasaulē, mūsu patiesa
līdzjūtība **Ērikai, Gatim, Ligai ar**
bērniem, Artim un **Agrim**, mīļo
māmiņu, vēvīti **NELLIJU ZELČU**
mūžības celā pavadot.

Antra, Gunārs, Zviedriņu, Zelču,
Ozišu ģimenes

Mīlestības dzījām noadīts
Māmulītes garais mūža gājums.
Mazbēri un bēri - pavedieni,
Kuros paliek dzīves turpinājums.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Ērikai**
Gabrānei ar ģimeni, **MĀMINU**
mūžībā pavadot.
Liga M., Inese J., Inita P.

Klusiem soļiem, miljēm vārdiem,
Savu mūžu vadījusi.
Daudz darbiņu mācījusi,
Padomiņu atstājusi.
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
Kristeram **Auziņam un viņa**
tuviniekiem, **VECMĀMINU** mūžībā
pavadot.
Rugāju Sporta centrs

Es jau zinu - tu man būsi vienmēr:
Arī pēc saulrieta sildīsi,
Baltiem ābeļziediem katru pavasari
ziedēsi,
Arī no mūžības takas milēsi...
Sāpju un skumju brīdi klusa un
patiesa līdzjūtība **Jānim Auziņam**
un tuviniekiem, **MĀMULĪTI** baltajā
mūžības celā pavadot.
SIA "Sendas Dz"

Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkst.
Mīlas rokas ziedus klās
Un tev silti vienmēr būs.
Izsakām dziļu līdzjūtību **Rasmui**
Jānim, **MĀTI** mūžības celā pavadot.
Smoļaku ģimene

Man gribējās tev sacīt mīlus vārdus
Un pajautāt - kā, vectēv, iet...
Par vēlu viss, jau saule norietēja,
Ir tumši tavi logi un durvis ciet.
Izsakām patiesu līdzjūtību
Kristapam **Bēsonam** sakārā ar
VECTĒTIŅA zaudēšanu.
Stacijas pamatskolas 6.klases
skolēni, vecāki, audzinātāja

Saņem silti, Zemes māte,
Vienu mīlu māmuliņu.
Ieliec viegli savā klēpī
Sagurušu augumiņu.
(Latv.t.dz.)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtību
Ivaram ar ģimeni, **MĀMINU**
aizsaulē pavadot.
Andris, Irēna, Laila, Kārlis, Simona

Man nogura dvēselīte,
Šai saulē dzīvojot.
Dod, Dievīn, vieglu dusu
Baltā smilšu kalnīnā.
(Latv.t.dz.)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
JĀNA SLIŠĀNA tuviniekiem,
pavadot viņu mūžības celā.
Raimonds Slišāns ar ģimeni

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespējts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀZA - 3285

Priecīgus Ziemassvētkus u.
Laimīgu Jauno gadu
novēl Balvu nodāļas biškopji!

Piedāvājam medu, vasku,
propolisu, bišu maiizi un citus
produktus.

www.marasdrava.lv

tamara.bite@inbox.lv

vecagoba@inbox.lv

infro: 29476435

LATVIJAS BIŠKOPĪBAS BIEDRĪBA, BALVU NODĀĻA.

DECEMBRIS

Vaduguns
Indeks 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecinās Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstu
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVS - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126
Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespējts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀZA - 3285